

ლიტერატურული საქაზენი

საქართველოს მთავრობის მეცნიერებელი აკადემია * LITERATURULI SAQARTVELO * ЛИТЕРАТУРУЛИ САКАРТВЕЛО

22 ნოემბერი, 2013 წ.

№71 (3681)

გამოცემის 77-ე ჰელი

ვადი 1 ლარი

თამაზ ნივნივაძე

შაჩარდი, დავლო!.. არ მოკვდას ეს შობალებადლი და კაცის ცოდო არ დავიდო!

ძვირფასო მკითხველო!

როცა მეტი გამოსავალი აღარ მქონია, მე სხვა დროსაც არაერთხელ გამიცია ბრძანება რეზო მიშველაძის წინააღმდეგ ბრძოლის დაწყებისა!

ამ რამდენიმე წლის წინათ პირდაპირ ბელადის სიტყვებით მივმართე ზემოთ ნახსენებ დავლოს (ჯემალ დავლიანიძეს!) – „დაინტე, ვასილევსაი!..“

და, „კამანდის“ გაცემიდან რამდენიმე წუთში დაინტე დავლომ „ბერლინის აღება“, ანუ რეზო მიშველაძისთვის გვერდების დალენვა!..

ეს შტურმი დიდ ხანს არ გაგრძელებულა – „ლიტერატურული საქართველოს“ ორი ათეული ნომრის გამოსვლის შემდეგ ბოლომდე განადგურებული და ხელებანეული მიშველაძე ჩვენს სამეთალყურეო შტაბში მოგეხმარეს როინ მეტრეველმა და ძმებმა ხუროძეებმა! –

– აპატიეთ ამ ვირიშვილს და მეტს აღარ იზამსო!..

არადა, სამშვიდობო მისით მობრძანებული შუამავლები იმდენად პატივსაცემი ადამიანები იყვნენ, რომ ყოველგვარი წინაპირობის გარეშე დავთანხმდით – მიშველაძეს მხოლოდ ორიოდ ნანღურს ამოვკრავდით და შინ გავატანდით!..

გადის ხანი და მიშველაძე კვლავაც ატროკდა – ბუზარაშემძვრალ ძროხასავით კუროზე (ჯემალ დავლიანიძეზე!) ისევ გაინია!

დავლიანიძესაც მეტი რა უნდოდა! რაკი „ატეხილი პირუტყვი“ ნახა, აგერ, კარგა ხანია, „ლიტერატურული საქართველოს“ ფურცლებიდან მკითხველის თვალინ აუპატიურებს!..

მე კიდევ, როცა ჩემი თვალით ვხედავ და ვრნმუნდები, რომ უზომოდ გალახულ და ბოლომდე ნახმარ კაცზე საბრალო სანახავი არაფერია, იძულებული ვარ, როგორც რედაქტორმა, მოკლე „კამანდა“ გავცე! –

„შეჩერდი, დავლო!..

არ მოკვდეს ეს შობელძალლი და კაცის ცოდო არ დავიდოთ!..“

(გაზეთის ტექნიკურ რედაქციასაც ვთხოვ, ბრძანება ძალაში შევიდეს ზუსტად ერთი ნომრის შემდეგ!)

პატივხემულო მკითხველო!

ბოლიშს გიხდით, ამ „პრუნუნ-პრუნუნა“ ნოველების ავტორის საცოდაობის თანამხილველი

რომ გაგხადეთ, მაგრამ ჩვენ სხვა გზა არ გვქონდა – პირუტყვს გვერდები რომ პჰევდება და სამჭედლოს მიადგება, მიშველაძესაც ასე დაემართა: გვერდებახურებულმა ჩვენ მოგვძებნა!..

და ჩვენგანაც სწორედ ის მიიღო, რასაც იმსახურებდა...

ხოლო, თუ კიდევ ატროკდება, ჯემალ დავლიანიძე მე არსად გამიშვია – რამდენჯერაც მოგვადგება მიშველაძე, იმდენჯერ გაილახება!..

P.S.

ძვირფასო მკითხველო!

მე კიდევ, ნუ დამძრახავთ, ამ ნაძირალა კაცზე ხელს რომ არ ვისვრი! მართალი გითხრათ, მე, თამაზ წივნივაძეს, ამ „პრუნუნ-პრუნუნა“ ნოველების ავტორთან გატოლება აღარც შემფერის!..

ეგ კი არა, იმაზედაც გული მწყდება, ამ ფუჭი საქმისთვის ისეთი კარგი მნერალი რომ მოვაცდინე, როგორიც ჯემალ დავლიანიძეა!

გმადლობთ, დავლო!..

როგორ არ უნდა იყოს აღმიანის (დიალიზაცია თავი ბარებათთან)

დავასკვენი, რომ მიშველაძე ბოროტების სინონიმია და იგი ისევე ესაჭიროება საზოგადოების უდიდეს ნაწილს, როგორც პატივი და წყალი. ამ დავლებში ტელევიზორში მოვეარი თვალი: მიშველაძე მიუწვევია ვინმე ტყეშელაშვილს გადაცემა „ეტალონში“ და გოგო-ბიჭებში გაურევია! ვინმეს უკვირს? არა ბატონებო, სულაც

არ არის გასაოცარი, რომ ახლოს არ მისაკარებელი, სახლში არშესაშვები პიროვნება – პრუნუნა მიშველაძე ბავშვებთან ვიხილეთ! ხომ ვთქვი: მიშველაძე სარკეა ამ საზოგადოებისა! მართლაც ასეა: უსინდისობა მოთხოვნადია და მის გარეშე სიცოცხლე, სამწუხაროდ, შეუძლებელი ყოფილა!

თავის დროზე ხომ წაიტრაბახა პრუნუნამ: მე ისეთი რამე ვარ, დედამიწაზე მოგონილი ვერანაირი გინებით ვერ იმოქმედებთ ჩემზე! რა უნდა მიქნათ ისეთი, მაწყენინოთ, მე კი ნებისმიერ დროს შევძლებ თქვენს გალანძლვას!

მიშველაძეს სასჯელისგან თანამედროვე კანონთა კრებული იცავს!

ჯემალ დავლიანიძე

ადამიანის უფლებათა დამცველებმა, კინაღამ დრაკონად ქცეული ეშმაკი დაიცვან, წმინდა გიორგი რომ შუბით გმირაც და მიშველაძეს არ გადაეფარებიან? ბუზაც ვერავინ აუფრენს!

► დასასრული გვ-4 გვ.

საქართველოს მთავრობა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტის პატონ თამაზ ნიკოლოვაძეს

ბატონი თამაზ!

ჩვენ, სიღნაღის რაიონში მოღვაწე მწერლებს, დიდი სიხარული მოგვანიჭა მწერალთა ეროვნული აკადემიის დაარსებამ, რაც მეტად დროული იყო, რადგან ვხედავთ, რომ იგი ნამდვილად არ იქნება ისეთი ორგანიზაცია, რომლის ხელმძღვანელების მხოლოდ პირად კეთილდღეობასა და გამორჩენაზე ფიქრობენ (როგორსაც, რა დასამალია და, უკანასკნელ ხანს წარმოადგენდა მწერალთა კავშირი), არამედ ეს იქნება გაერთიანება, რომელიც გახდება „ერთგვარი ოაზისი XXI საუკუნის სულიერი და ზენობრივი კვლემის უდაბნოში“, როგორც მწერალი კობა არაბული წერს.

სწორედ იმან, რომ მწერალთა ეროვნული აკადემია „ისწრაფვის, გადაარჩინოს და დაიცვას ყველა ნიჭიერი მწერალი-მწიგნობარი“, გაგვიჩინა სურვილი, გთხოვთ – მიგვიღოთ მწერალთა ეროვნული აკადემიის წევრთა რიგებში, რათა ჭეშმარიტ შემოქმედებთან ერთად ჩვენც მხატვრული სიტყვით ვუთხრათ სათქმელი ჩვენს ხალხს.

მოგეხსენებათ, ქალაქი სიღნაღი და, საერთოდ, ის მხარე, რომლის დედაქალაქდაც იგი ითვლება – ქიზიყი, დიდი კულტურული ტრადიციების მქონეა, მრავალი ცნობილი მოაზროვნის, მწერლისა და მოღვაწის მშობელი კუთხეა (ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანდა), სადაც უკანასკნელ ხანს, როგორც ყველა სხვა დარგში, ისე კულტურულ სფეროშიც ხდება დადებითი ძვრები, რაშიც ჩვენც შეგვაქვს მცირეოდენი წვლილი. ბევრ ჩვენგანს წიგნებიც გვაქვს გამოქვეყნებული, ცალკეულ ნაწარმოებებზე რომ არაფერი ვთქვათ, რაც გვაძლევს საფუძველს, უახლოეს ხანებში თქვენი თანხმობითა და ხელშეწყობით მწერალთა ეროვნული აკადემიის ქიზიყის განყოფილებაც დავაარსოთ.

აქვე მოგვიანებით, მაგრამ მთელი სულითა და გულით, გილოცავთ მწერალთა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტად არჩევას და იმედს ვიტოვებთ, რომ თქვენი ხელმძღვანელობით ქართველ მწერალთა ეს დიდებული გაერთიანება დიდ როლს შეასრულებს ქართული მხატვრული სიტყვის ახალ სიმღერებზე აყვანის საქმეში.

სიღნაღის რაიონში მოღვაწე მწერლები:

ანზორ სიჭრაშვილი
მაყვალა ღვებაშვილი
ზურაბ კუტიგაშვილი
ილია გაგაძე
გიორგი სიჭრაშვილი
ნოდარ პაპუაშვილი

საქართველოს მთავრობა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტის პატონ თამაზ ნიკოლოვაძეს

ბატონი თამაზ!

პირველ რიგში, გილოცავთ საქართველოს მწერალთა ეროვნული აკადემიის შექმნას და გაზეთ „ლიტერატურული საქართველოს“ ხელმეორე დაბადებას. ეს ფაქტები ფრიად გვახარებს.

როგორც „ლიტერატურული საქართველოს“ ფურცლებიდან შევიტყეთ, იქმნება საქართველოს მწერალთა ეროვნული აკადემიის რეგიონული ორგანიზაციები.

ჩვენ, მცხეთა-მთიანეთის რეგიონში მცხოვრებ მწერლებს და პოეტებს, გვაქვს დიდი სურვილი, აღნიშნულ რეგიონში ჩამოვაყალიბოთ მწერალთა სამხარეო ორგანიზაცია, რომელიც შევა აკადემიის შემადგენლობაში.

უღრმესი პატივისცემი:

ჯარჯი ფხოველი
ილაკლი ციგროშვილი
უშაგი ჯანგირაშვილი
ვაჟა ხორცაული
შოთა არაბული
გიორგი არაბული
ტრისტან გასაური
თავილა გოგოლაური
ნოდარ მისრიაშვილი
დავით ცოცოლაური
პერი დიმიტრი (ლევან ჩოხაძე)
როსტომ მაჩხოშვილი
ცოტე ალგუთაშვილი
გელა ცვერაძე
იორგან ღუდუშაური
ნიკოლა ჭიჭარაული
თემურ ოდიშელი
როლანდ ოდიშელი

საქართველოს მთავრობა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტის პატონ თამაზ ნიკოლოვაძეს

პატივცემულობის ბატონი თამაზ!

ვითვალისწინებობით რა ქართულ მწერლობაში დღეს შექმნილ მდგომარეობას, თქვენს პიროვნულ დამსახურებას და იმ სამომავლო გეგმებს, რომელიც მწერალთა შორის უნდა ჩამოყალიბდეს, მოგმართავთ:

რუსთავისა და ქვემო ქართლის მწერალთა სახელით შემოვუერთდეთ თქვენს მიერ დაფუძნებულ ეროვნულ აკადემიას და ვიზრუნოთ მისი მომავალი სსაქმიანობის წარმატებისთვის.

პატივისცემი:

გარი ჩავიდე
მურლვა არდოთელი (ნიკოლოზ ზვიადაური)
გოგიტა მელიძე
ლია მარტავილი
ნათია ალექსიძე
ნინო კაკიაშვილი
მურად ჭოლოკავა
ციალა გორდეზიანი
გიორგი ჩალაძე
ლაშა მილორავა
რეზო სორლი
აკაკი რევობაშვილი
აზა გუაძე
გელა ჯანგიძე
ლეილა გეგაშიძე
ნილი ციცვიძე
ელისო ფიჩხაია
ნაული გერია

1 დეკემბერი 15 საათი

საქართველოს მწერალთა ეროვნულ აკადემიასთან არსებული „თავისუფალ შემოქმედთა ლიგა“, ურნალი „ლილ“ და გამომცემლობა „ქართული წიგნი“

გეპატივები

საქართველოს ლოიდის აუკირდენის „ერთი ლიგის აუკირდენი“

ყველა ავტორი ჩატება აუქციონში – წიგნის გაყიდვით შემოსული თანხა მოხმარდება მძიმე სენით დაავადებულ ბავშვთა დახმარებას. ასევე, ავტორები საკუთარ წიგნებს საჩქრად გადასცემენ თუ-ის ბიბლიოთეკას. ლოიდისძიება გაიმართება „მწერლის სახლში“ (მაჩაბლის ქ. 13).

საინფორმაციო მხარდამჭერები: გაზეთი „ლიტერატურული საქართველო“, რადიო „საქართველოს ხმა“, სტუდენტური რადიო „სტარტი“ და ტელევიზია STV, გაზეთი „რაო-რაო“ („საკვირაო“).

საქართველოს მთავრობა ეროვნული აკადემიის საგაომოცემლო-კოლეგიაზონი დეპარტამენტი და გამოცემლება „იგერია“

გთავაზობთ:

1. წიგნების გამოცემას წესისმიერი ტირაჟით და ფორმათა ოდენობით.
 2. მომსახურებაში შედის: ანუმა-დაკაბადონება, რედაქტორება, კორექტირება, დიზაინის მომზადება.
 3. გამომცემლობა „იგერია“ მიღების დაკვეთებს: მემუარული, ავტობიოგრაფიული, საგარეულო თუ სხვა სახის ნაწარმოებების შედგენა-დამუშავებისთვის, შემდგომში გამოცემის უზრუნველყოფით.
 4. გამომცემლობა შემკვეთის სურვილისამებრ დაამუშავებს სალიტერატურო და პირად არქივებს.
 5. საქართველოს მწერალთა ეროვნული აკადემიის წევრები ისარგებლები შედავთ.
 6. თქვენ მოგემსახურებათ კომპიუტერის მაღალვალიფიციური სპეციალისტები, გამოცდილი რედაქტორები, კორექტორები...
- აზრს გაგიზიარებენ თქვენი კოლეგა – ქართველი მწერლები!

ჩვენი მისამართია

ქ. თბილისი, თავისუფლების მოედანი №4; მეტეორი სართული, ოთახი №499; საქართველოს მწერალთა ეროვნული აკადემია

საკონცენტრირებული ტელეფონები:

595 400 371 ავთონ ჩხაიძე

599 293 967 – ალექს გაბელაძე

571 212 770 – გულაძი ფილიპევა (გური იმპერატორი)

მაშ ასე:

ჩაგვაბარეთ დედანი – მიიღეთ წიგნი!

ჩვენი გაზეთის წიგნი დაბეჭდილი „ჰიმნი მსოფლიო ხალხებს“
ავტორია ლეისლი ვულფი

კაცი-აონუანტი

გარეგნობა, ეშხი, სილამაზე ღმრთივ ბოძებული ღირსებია. ვინც ხაზგასმულად, თავმდაბლად ატარებს ამ მაღლს, იგი მისი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ფასდაუდებელი შემჩერბა და გამარჯვებათა მონახევრება.

ირაკლი აბაშიძის ცხოვრება და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა შთამომავლობას ამ ადამიანის გარეგნობის აღუწერლადაც შესწოდება, მაგრამ მაინც უნდა ვთქვა, იგი მონუმენტური გარეგნობისა იყო და ამაში გადაჭარბებული სრულიად არაფერია – მაღლი, წელნვრილი, მხრებგაშლილი, ნარმოსადეგი, სახით ლამაზი კაცი გახლდათ და ყოველივე ეს შეილებაც უწილადა, რა თქმა უნდა, თავისი ულამაზესი მეუღლის მონახევრებით.

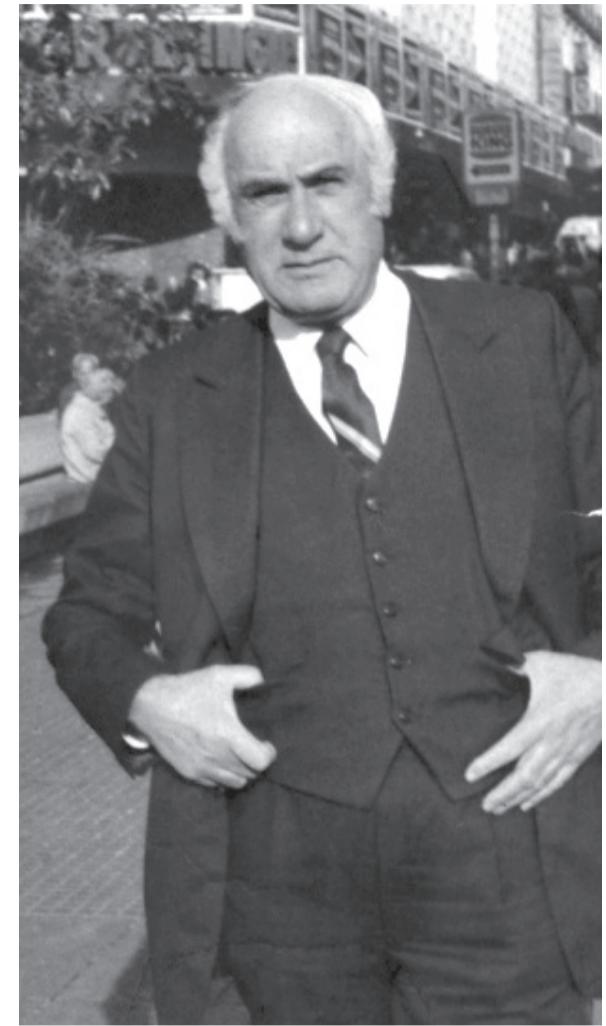
ირაკლი აბაშიძე უნივერსალური ნიჭის პატრონი იყო. შემოქმედება ხომ, უპირველეს ყოვლისა, ახლის, მანამდე უცნობის ძიება და შექმნაა. სწორედ სიახლის მზურვალთ და მიმგნებთ განავითარეს კულტურა და ცივილიზაცია, თორებმ კაცობრიობა დღესაც პირველყოფილი იქნებოდა. მნერალი ის პირვებაა, ვინც მარადებამ ახლის მოგნებასა და განხორციელებას ცდილობს. ეგ არის, იშვიათია, პოეტს ერთდროულად და ერთნაირად ხელებიფეხბოდეს ბრწყინვალე პოეზის შექმნა, აქტიური ეროვნულ-საზოგადოებრივი მოღვაწეობა და ისეთი საშეილოშვილო საშემის თაოსნობა და ხელმძღვანელობა, როგორიც ენციკლოპედია.

ირაკლი აბაშიძის ღირსებათა სრულად აღნუსხვა შეუძლებელია, მაგრამ არ ეგების ორიოდ სიტყვა მის ენამჭევრობასა და სიტყვამოსწრებულობაზეც არ ითქვას. ჩინებული ორატორი იყო, მისი ყოველი ანონილ-დანონილი სიტყვა, სადღეისოდ თუ სამო-

მაღლოდ საჭირო და აუცილებელი ეროვნული საქმის გამო ითქმოდა ხოლმე. არავის გაუგონია საკუთარი პერსონის ნარმოსაჩენად სიტყვითა თუ საქმით გარჯილიყო და ქართველი ერის ინტერესებისთვის არც „ძლიერთა ამა ქვეყნისათ“ შეარჩინა რაიმე. მისი ყოველი ფიქრი და ღვაწლი მხოლოდ ერის ბალავარსა და შენობაში მისატანად განიზრახებოდა.

ირაკლი აბაშიძის თანამედროვეებს დღესაც ახსოვთ მისი ხუმრობები და ნაკვესები. ნუთუ მათ არავინ მოუყარა თავი?.. ერთხელ ვკითხე, ირაკლი, შეგამჩინი, ენას მხოლოდ ხანდახან უკიდებ-მეთქი. ამის გამო შემახსენა, – საქართველოში მაჭანკლები კოჭლი საპატარძლოს გასაღებაში იშველიებდნენ მოსაზრებას, რომ იმ გოგოს კოჭლობა უხდებოდა კიდევაცა! დავაკვირდი და შევნიშნე, ირაკლი ენას მაშინ უკიდებდა-ხოლმე, როცა საჭიროდ მიაჩნდა, უმთავრესად კი ხუმრობის ნარმოთქმისას იყენებდა ამ ხერხს და ესეც მისი ხელოვნება იყო.

მონუმენტურობას მრავალი ღირსების ერთ კონად შეკვრა ქმნის და კიდევ ის, რომ ასეთი კაცის ნასვლა ვაკუუმს ტოვებს. დაგვიფაროს ღმერთმა, საქართველოში უნიჭირესი პოეტების ნაკლებობა ყოფილიყოს, მაგრამ პოეტი-მოღვაწე, მით უბეტეს, ირაკლი აბაშიძისთანა, ვაი, რომ ერთობ იშვიათად გვყოლია. ვგულისხმობ პირვენებებს, ვისაც ერთდროულად, თანაბარი ბრწყინვალებით შეუძლია „ბუხაიდე“ და „კატამონი“ თქვას და, ამასთან ერთად, თავის ერს მამულიშვილური მოღვაწეობით შესძინოს იმდენი, რამდენიც ირაკლი აბაშიძემ, კაცმა-მონუმენტმა შეხინა!

შემუა ამირეჯიბი

საფრანგეთში გამოიცა შემუა ამირეჯიბის რომანი „დათა თუთაშხია“, რომელიც თარგმნა გამოჩენილმა ქართველმა მთარგმნელმა, ბატონმა ბას-ტრინ გურიანის მხატვრობა ეკუთვნის ბრწყინვალე ქართველ მხატვარს, სალპატრონ რუსულა ვეტვილისათვის.

ბატონმა გასტონმა ნიგნის ავტორს გამოუჟავანა გამოხმაურება ფრანგულად ამეტყველებული „დათა თუთაშხია“ გარშემო.

ბრეტანისა და ლუარისპირეთის ლიტერატურული აკადემიის წევრი, ქალბატონი მილენა ლეშარი ნერს:

ავტორი 1921 წელს თბილისში დაიბადა. სწავლობდა ფილოლოგიის ფაკულტეტზე. მამა დაუხვრიტეს, დედა გადაუსახლეს. თვითონ მას ანტისაბჭოთა აჯანყების მზადებისთვის ორჯერ სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანეს, რაც შემდეგ 25-წლიანი პატიმრობით შეუცვალეს – მან გულაგში გაატარა 16 წელი. 1959 წელს გაათავისუფლეს.

ვითარცა გამოჩენილი მწერალი, იგი ნარმოადგენს ქართულ ლიტერატურას ნიგნი „ევროპული მწერლობა“ (ევროპული ლიტერატურის სახელმძღვანელო). მისი რომანი „დათა თუთაშხია“ ევროპის ლიტერატურული საგანძურის განუყრელი ნაწილი გახლავთ და, ამავე დროს, უნივერსალური ფასეულობის მატარებელია.

თითქმის 700-გვერდიანი ეს ეპონიმური (ანუ მთავარი გმირის სახელის მატარებელი) რომანი ეპოპეის სახით მოგვითხრობს კანონგარეშე მყოფ დათა თუთაშხიას თავგადასავალს. ხალხისთვის იგი ხატია, ქართული სულის განსახიერება. ეს კონტასტული პიროვნება საქართველოს ისტორიასა და ამ ქვეყნის ბრძოლათა შუაგულშია. მთავარი პერსონაჟის თვისებები სხვადასხვა მოქმედ პირთა თვალით დანახული მუღავნდება. დრამატული ხასიათის თავგადასავალებით ეცნობა მკითხველი დათას ცხოვრებას და მის ბრძოლებს. თხრობის ნარმოვანი ძაფი გახლავთ მთავარი მთხოვნელი, გრაფი სეგედი, კავკასიის უანდარმერის უფროსი, რომლის მოვალეობაა ამ კანონგარეშე მყოფი კაცის დაპატიმრება. ნანარმოები ანა-

ლეპსების სახით, ანუ უკან, ნარსულში მომხდარი ამბებისკენ გახედვით, ნარსულისა და დღევანდელის გადახლართვით. ხოლო მოქმედება XIX საუკუნის დამლევს ხდება, მაშინ, როდესაც უკვე სუფეს რევოლუციური სულისკევთება, რომელიც ცარიზმის ემუქრება. 1975 წლის ქართველი მკითხველი კი იმასაც შეიცნობს, რომ ამგვარად ჭაბუა ამირეჯიბი საბჭოთა რეჟიმისაც ადგნენდება, ასევე ტოტალისტური მწერლები, მუსიკის კონცერტები, მსგავსი ისტორიული კონცერტები, რომელი გაიმარჯვება თავის საუკუნეში, მსგავსი ისტორიული კონცერტები, რომელიც ცარიზმის თავს იჩენს ხალხის ამბოხება; ორი მწერალი, რომლებიც გარკვეულ ნამს პოლიტიკურ როლს იკისრებენ, ორივე აბსოლუტური მწერლების დანართის მატარებელი არა მარტი უნდა სძლიოს, არამედ სიკეთედ უნდა აქციოს იგი!“

გვიჩნდება სურვილი, ერთმანეთს დავუახლოვოთ „დათა თუთაშხია“ და „საბრალონი“, ვიქტორ პიუგო და ჭაბუა ამირეჯიბი: ტექსტის მსგავსი კონცენტრება, ავტორის ჩალრმავება თავის საუკუნეში, მსგავსი ისტორიული კონცერტები, რომელიც ცარიზმის თავს იჩენს ხალხის ამბოხება; ორი მწერალი, რომლებიც გარკვეულ ნამს პოლიტიკურ როლს იკისრებენ, სამართლის ძიებაში, თავისის სახელში მდგომანი და მუდმივი მწოდებელი ამირეჯიბის მატარებელი არა მარტი უნდა სძლიოს, არამედ სიკეთედ უნდა აქციოს იგი!“

გვიჩნდება სურვილი, ერთმანეთს დავუახლოვოთ „დათა თუთაშხია“ და „საბრალონი“, ვიქტორ პიუგო და ჭაბუა ამირეჯიბი: ტექსტის მსგავსი კონცენტრება, ავტორის ჩალრმავება თავის საუკუნეში, მსგავსი ისტორიული კონცერტები, რომელიც ცარიზმის თავს იჩენს ხალხის ამბოხება; ორი მწერალი, რომლებიც გარკვეულ ნამს პოლიტიკურ როლს იკისრებენ, სამართლის ძიებაში, თავისის სახელში მდგომანი და მუდმივი მწოდებელი ამირეჯიბის მატარებელი არა მარტი უნდა სძლიოს, არამედ სიკეთედ უნდა აქციოს იგი!“

გვიჩნდება სურვილი, ერთმანეთს დავუახლოვოთ „დათა თუთაშხია“ და „საბრალონი“, ვიქტორ პიუგო და ჭაბუა ამირეჯიბი: ტექსტის მსგავსი კონცენტრება, ავტორის ჩალრმავება თავის საუკუნეში, მსგავსი ისტორიული კონცერტები, რომელიც ცარიზმის თავს იჩენს ხალხის ამბოხება; ორი მწერალი, რომლებიც გარკვეულ ნამს პოლიტიკურ როლს იკისრებენ, სამართლის ძიებაში, თავისის სახელში მდგომანი და მუდმივი მწოდებელი ამირეჯიბის მატარებელი არა მარტი უნდა სძლიოს, არამედ სიკეთედ უნდა აქციოს იგი!“

გვიჩნდება სურვილი, ერთმანეთს დავუახლოვოთ „დათა თუთაშხია“ და „საბრალონი“, ვიქტორ პიუგო და ჭაბუა ამირეჯიბი: ტექსტის მსგავსი კონცენტრება, ავტორის ჩალრმავება თავის საუკუნეში, მსგავსი ისტორიული კონცერტები, რომელიც ცარიზმის თავს იჩენს ხალხის ამბოხება; ორი მწერალი, რომლებიც გარკვეულ ნამს პოლიტიკურ როლს იკისრებენ, სამართლის ძიებაში, თავისის სახელში მდგომანი და მუდმივი მწოდებელი ამირეჯიბის მატარებელი არა მარტი უნდა სძლიოს, არამედ სიკეთედ უნდა აქციოს იგი!“

გვიჩნდება სურვილი, ერთმანეთს დავუახლოვოთ „დათა თუთაშხია“ და „საბრალონი“, ვიქტორ პიუგო და ჭაბუა ამირეჯიბი: ტექსტის მსგავსი კონცენტრება, ავტორის ჩალრმავება თავის საუკუნეში, მსგავსი ისტორიული კონცერტე

► პირველი გვერდიდან

სამაგიეროდ, თავისუფლებათა ინსტიტუტი მიშველაძეს ანიჭებს უფლებას გალანძლოს სულ ცველაფერი, რაც კი ქართველობას სინმინდედ მიგვაჩნია! არავითარი ბარიერი, არავითარი დამცავი ძალა არ არსებობს თავდაცვისა! ვერც საპატირიარქო, ვერც სამართალ-დამცავი ორგანოები, ვერასოდეს წაუყენებენ ბრალებას მიშველაძეს, რადგან ამ ანტიადამიანს დემონური სამყარო და მისი წარმომადგენლები იცავენ!

მიშველაძემ შეუგინებელი არაფერი დატოვა! საამისო მტკიცებულებანი, ფაქტები დიდ ხანია წარმოვადგინე, მაგრამ საზოგადოება საღათას ძილშია! ყრუ კედელია აღმართული, რადგან მიშველაძე ის სარკეა, რომელშიც საზოგადოების ნაღები იპრანჭება და კოპწიაობს!

ვინც სიბოროტეს ამხელს, დედამიწაზე, ძალიან ხშირად ისევ და ისევ მას წყევლიან! ეს არც პირველია და არც უკანასკნელი! მიშველაძის მაცოცხლებელი ენერგია თვით საზოგადოების შიგთავსია. ამიტომაც უკეთურობა უბერებელია!

როგორც გამოუსწორებელ არამზადებს სჩვევიათ – პრუნუნა მიშველაძემ გაითავისა და შეირგო ჩემს წერილებში მოცემული სამხილი! საკუთარი სიბოროტე კვლავაც საკვებად გამოიყენა! ერთმა ჩემმა ახლობელმა, აკი მითხრა კიდეც: შენი ნაწერებით მიშველაძეს სიცოცხლეს უსანგრძლივებე, საჭმელ-სასმელით ამარავებო! სხვამაც გამაგონა: მიშველაძე პოპულარული გახადეო! მაშასადამე, მიშველაძე ჩემს მიერ წარმოებული მხილებით ჰარიობს, სიამოვნებას ინიჭებს, სასუქს იყრის, ირგებს, ძალას იკრებს! ესე იგი – ფურთხი მისთვის ანკარა წყარო ყოფილა!

წელან ვთქვი – საზოგადოება დუმშეთქი! იგი ხომ მიშველაძის ამრეკლავია? როგორ არ უნდა მცოდნოდა, რომ მიშველაძის ჩახდით, ამავე საზოგადოების უდიდეს ნაწილსაც ვაშმულებ და, ბუნებრივია, ეს უკანასკნელი თავდაცვასაც გადაწყვეტდა!

ნამდვილად არ ვარ მართალი, ამ საზოგადოების მრავალ წევრს ხელი რომ დავაფარე! ჯერ ერთი: მიშველაძის მაქებართა ვინაობა არ დავასახელე და მეორე: კომუნისტური წყობის მეხოტეთა სია არ გამოვაქვეყნე! შევიძრალე, მაგრამ რომელიმე მათგანი დადგა ჩემს გვერდით?

დიდი გალაკტიონი რასაც ფიქრობდა მიშველაძის პროზის შესახებ, ცონბილია („ჩევნ გაჭირვებულ პროზას თუ გამოვაკლებთ ზოსა და მივუმატებთ უნუნს, – მივიღებთ პრუნუნ-პრუნუნს“), მაგრამ საზოგადოების მიმართაც გააჩნდა საკუთარი აზრი: „ქვეყანა გაცვდა ვთ ძეველი გროში“-ო, – დარღობდა!

საზოგადოებას კი... ოდიოგანვე შეპყვარებია პრუნუნი და მოპრუნუნენი! არადა, მიშველაძეს პრუნუნი, როგორც რეაქტიული ძრავა, ისე ეხმარება წინსკლა-ქროლვაში!

დიას! უკან-უკან აპრუნუნებს და თვითონ წინ მიჰქირის!

და, გამონაპრუნი მიშველაძისა, სარგო და პატივ-ნაკელია იმ საზოგადოებისათვის, ვინც მას ტაშს უკრავს, აქებს და ადიდებს!

ხსნებული საზოგადოების დიდი ნაწილი ღებულობს, ითვისებს მიშველაძის გამონავალს, იკვებება, კიდეც

ნაყრდება, კიდეც ძლება, კიდეც აბოყინებს და, თქვენ წარმოიდგინეთ, დიდი სიამოვნებით ავრცელებს ქვეყანაში! მიშველაძე კი, აღტაცებული საკუთარი გამონაპრუნის გაყიდვა-გასაღებით, მნერევალზე და იქიდან ცდილობს უკვე მთელ კაცობრიობას მიაპრუნუნოს! განა არ ტრაპახობს – 60 წიგნის ავტორი გახლავართ, მთელი მსიფლიო მიცნობს! ხედავთ, რაოდენ უპრუნუნია?

აუცილებლობად ვთვლი, მიშველაძის მოყვარულ მეითხველებზეც გითხრათ: მათი ტვინის შესწავლის საშუალება არ მაქეს, მაგრამ... ვიცი: არსებობს აგრესიული მეითხველი, რომელიც ნაწარმოების კითხვისას, საკუთარ თავს, მზერლად წარმოსახავს! მაგალითად, მიშველაძის შესახებ ჩემს მიერ გამოქვენებული წერილების კითხვისას, ასეთი კატეგორიის მეითხველ-„მნერლებს“ ბნედა ემართებათ და მიშველაძის საძაგლობათა გამო კი არ შფოთავენ, არამედ ჩემზე იბოლმებიან და მწყევლიან!

რა ემართებათ ამგვარ მეითხველებს? იო! რასაც ახლა ვიტყვი, კიდევ უფრო გაბრაზდებიან, მაგრამ... პირში უნდა მივახალო: თქვენ მიშველაძის მოყვარულო, ცოდვათა სამშობიაროს მუშაკი ბრძანდებით და შხამ-გესლით ფეხდამდიმებულთა ნაშეირებს ანოვებთ ძუძუს! თქვენ იმიტომ ღიზიანდებით, რომ მიშველაძეში ხედავთ თქვენსავე ანარეკლს! თქვენ სარკეს წარმოადგენთ! რა ხარისხის, რა ცხიმიანობის მონაწელი რძეც ბრძანდებით, ის ნალები გაქოთ მოგდებული მიშველაძის მოთავებით. მაშასადამე – რა რძეცაა, ის ნაღებია! რა საზოგადოებაცაა, ის ინტელიგენცია! რა ღვინოცაა – ის მთხლეა!

ამავ დროს, არ დაგავიწყდეთ: ამჟამად მიშველაძე მნერლებითა კავშირის მდივანი და ემზადება თავმჯდომარეობისთვის! საამისოდ მას ჰყავს მომხრები და სწორედ ეს გახლავთ უბედურება და შავი ჭირი!

ვის ესაჭიროება მიშველაძის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარეობა? რა თქმა უნდა, ანტიქართველ პოლიტიკებს, რომლებმაც თავისი დროზე, საკამატილის გამოჩენის შემდგომ, იმდენი იმუშავეს, მოსახლეობას სიტყვა „მნერლის“ სხენებაზე, ელექტ-მელეთი ემართებათ! ვინ ეხმარებოდა ამაში სააკამებილის ჯოგს და ხროვას? პასუხი ცალსახა: მიშველაძის ნინაღმდეგ? რა თქმა უნდა, საქართველოს მტრება! ამ ურდომ იცის – მნერლობას თუ ჩაუმტვრია ხერხემალი, ქვეყანაც დაეცემა!

საამისოდ სპეციასმუშაოები ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირის დროს დაინტერცარდა, იმიტომ, რომ ფურცელის ბოლო, სადაც გარდა-სახელი უნდა ენეროს, მოხულია! თან აქვე გაფრთხილებთ, თვით ზემოთხესენებულ „წითელ წიგნიც“ წუდუნებად თავის ჩასვრილ თავს მიხედოს!

როცა კაცს მართლაც სამარცხვინო ლექსი გაქვს დანერილი და დაბეჭდილი, ფეხიც უკანებდა დაიფირდეთ, კინ მისი და ადამიანის უკიდურესი პარტია აქ-ადიდა

საინტერესოა, რა ძალა ეიმედება მიშველაძეს, როცა ასე თამამობს? რა საიდუმლოება ისეთი, რომ საზოგადოების მრავალი წევრი შიშით ძრინის ამ პერსონის ნინაშე? მნერლებს რაღა აკანკალებთ?

იქნებ ე.ნ. წითელი წიგნია ყოველივეს თავი და თავი? მეითხებით – რა „წითელ წიგნზეა“ საუბარიო? რა დასამალია, ბატონებო? ცოტას თუ მიუწვდება მასზე ხელი, მაგრამ მიშველაძემ ხომ ჩინებულად იცის? „ქართველი ბოეტები ლენინს!“ როგორ უდერს, ამხანაგებო? სარედაქციო კოლეგიის წევრებსაც ჩამოგითვლით: გრიგორ აბაშიძე, კარლო კალაძე, შოთა ნაშინიძე! წიგნი დაბატეჭდა თბილისში 1970 წელს, გამომცემლობა „მერანის“ შემნებით!

ამ წითელ „კარაბადინს“ თან ახლავს იმ პოეტების გრძელი სია, ვისაც როდესმე ლენინის და კომპარტიის შესახებ რაიმე „შეუქმინია“. რადგან ხსენებული კრებული სულ 3000 ეგზებულარადა გამოცემული, ბუნებრივია, ყველა ქართველამდე არც მიაღწევდა. ახლა მწუხარებით დავცეკერი ამ უბედურებას, რომელიც იმდროინდელი სახადია! სარკია გაღებული კომპარტიის წინაშე!

აქ ასი საქმოდ ცნობილი პოეტის გვარ-სახელია. ჯერ ვიფიქრე – ჩამოვთვლი-მეტქი, მაგრამ გადავიფიქრე. არ მინდა ცოცხლად შემორჩენილებს სიბერე გაუყვენარო და გარდაცვლილების შთამომვლობას გული დავწყიცორ! ამათგან, ზოგიერთს, კომპარტიის შესვალა დასტირდა, რომ პოეტის სახელი მოხევეჭა, ზოგიერთი საკუთარი, მართლაც ჩინებული ლექსების დასაბეჭდად გაისარჯა, ვინ პირადი ცხოვრება მოიწყო! მავანმა თანამდებობას გამოპერა ხელი და ა.შ.

მნერლები და კომპარტია შეეხიდნენ და მიშველაძე, ასეთი „პრწინგა-ლე“ სასუსანავი რომ აღმოაჩინა, ხელიდან გაუშვებდა? დიახ! საკუთარი წინსვლისთვის ხომ გამოიყენა, პარალელურად, ნებისმიერი შემოქმედის ლანდღვის უფლება მიიღო! აბა, ბიჭი იყო, ვინმეს კრინტი დაექრძა და პასუხი გაეცა! ვა მისი დღე! მოხსნიდა წითელ გუდას პირს და... რაო, ვერ დააყვედრიდა ნებისმიერ დიდ პოეტს (ვინც ლენინი და კომუნისტური პარტია აქ-ადიდა) ყველამ თავის ჩასვრილ თავს მიხედოს?

როცა კაცს მართლაც სამარცხვინო ლექსი გაქვს დანერილი და დაბეჭდილი, ფეხიც უკანებდა დაიფირდეთ, კინ მისი და ადამიანის უკიდურესი პარტია აქ-ადიდა

ვერ გეტყვით ვერც ამ ავტორის ვინაბას, ვის ლექსისაც ქვემოთ წარმოგვენთ, იმიტომ, რომ ფურცელის ბოლო, სადაც გარდა-სახელი უნდა ენეროს, მოხულია! თან აქვე გაფრთხილებთ, თვით ზემოთხესენებულ „წითელ წიგნიც“ წუდუნებად თავის ჩასვრილ თავს მიხედოს!

დიდად ვწუხვარ, რომ ამ ადამიანმა ოდესლაც ამგვარი რამ დანერა, მაგრამ რა გა

მოსილება ქვემოთ თა მოსილება ზემოთ?

როგორ მოიქცეს ახლა სასამართლო,
63-ე მუხლის როგორი ნაწილის ტექსტით
უნდა იხელმძღვანელოს მაზ პირობითი
სასჯელის დანიშვნის დროს? იქნებ პრო-
ეჭტის ავტორებმა გვიპასუხონ ამ კითხვა-
ზე.

ახლა ვნახოთ, რა შეიცვალა კოდექსის კერძო ნაწილში. ეს ცვლილებები იწყება 109-ე მუხლით, რომელიც დამამტკმებელ გარემოებებში ჩადენილი განზრახი მცვლელობისათვის პასუხისმგებლობას ანესებს. აյ დამამტკმებელ გარემოებათა ზუსტი ჩამონათვალია, რომელსაც სასამართლო ვერ გასცდება და ვერ დაამტკმებს პასუხისმგებლობას ისეთი გარემოებით, ამ ჩამონათვალში რომ არ შეუტანია კანონმდებელს. სანქცია, ესე იგი კოდექსის მუხლის ის ნაწილი, სადაც სასჯელია მოცემული, 109-ე მუხლს ერთი ჰქონდა. ამიტომ ამ მუხლის თავდაპირველი რედაქცია ერთანაბილიანი იყო.

ჩევნენ ახალ კანონმდებლებს 109-ე მუხლის ეს რედაქცია არ მოსწონებიათ, რადგან მასში ხარვეზები აღმოჩენიათ. ხარვეზად მათ ის მიუჩინევიათ, რომ განზრახი მკვლელობის იმ თოთხმეტი დამამძიმებელი გარემოებისათვის, 109-ე მუხლის დისპოზიციით რომ არის ჩამოთვლილი, ერთი საერთო სასჯელი – ათიდან ოც წლამდე თავისუფლების აღკვეთა ან უვადო თავისუფლების აღკვეთა იყო დაწესებული. „აქედან გამომდინარე – ვკითხულობთ 2006 წლის 28 აპრილის კანონის პროექტის გამარტივით ბარათში – გაუგებარია, რა პრინციპით უნდა შეარჩიოს ქმედების დასჯადობის სიმკაცრე მართლმასაჯულების განმახორციელებელმა ორგანოებმა ან რა პრინციპით უნდა დამძიმდეს სისხლისა-მართლებრივი პასუხისმგებლობა. აღნიშნული საკანონმდებლო ხარვეზი მნიშვნელოვანი წინაპირობა ისეთი გარიგების შეთავაზებისა, სადაც შელახული იქნება როგორც მართლწესრიგის აღდგენის პრინციპები, ასევე კონსტიტუციური სამართლიანობის დამკაიდრების მექანიზმები“.

ამ ბუნდოვანი და არაფრისმთქმელი განმარტების საფუძველზე, 109-ე მუხლით ჩამოთვლილი თოთხმეტი დამამძიმებელი გარემოება სამ ჯგუფად დაყვეს და თითოეულ ჯგუფს თავისი სასჯელი დაუწესეს. ასე მივიღეთ 109-ე მუხლის სამნანილიანი ტექსტი, ერთანანილიანის ნაცვლად. აქ არაფერს ვიტყვით იმაზე, რამდენად სწორად დააჯგუფეს ეს გარემოებები სიმძიმის მიხედვით. ყურადღებას მივაკცევთ იმას, რომ 109-ე მუხლის პირველი ნაწილით განზრახს მკვლელობისათვის თერთმეტიდან თოთხმეტ წლამდე თავისუფლების აღკვეთა დანესხებული. მეორე ნაწილი ცამეტიდან ჩვიდმეტ წლამდე თავისუფლების აღკვეთას, ხოლო მესამე ნაწილი თექსტმეტიდან ოც წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. ყურადღება მიაქციეთ თავისუფლების აღკვეთის მინიმუმს, რომელიც ამ მუხლის პირველ ნაწილში თერთმეტი, მეორეში – ცამეტი, ხოლო მესამე ნაწილში – თექსტმეტი წელია.

თავისუფლების აღკვეთის ასეთი მა-ლალი მინიმალური ზღვარი მარტო 109-ე მუხლის ახალ რედაქციაში როდი გვხვდება. 2006 წლის 28 პრილის კანონმა, აქოდა ხარვეზი უნდა შეიცვლოს, კოდექსის ბევრ მუხლში სასჯელის მინიმალური ზღვარი საგრძნობლად აამაღლა. მაგალითად, ორნანილიანი 117-ე მუხლი რვანანილიანად ჩამოაყალიბებს და მე-8 ნანილისათვის ათიდან ცამეტ წლამდე თავისუფლების აღკვეთა დააწესეს. ასეთსავე სურათს ვხედავთ 137-ე (გაუპატიურება) და 138-ე (სექსუალური ხასიათის აღმომრეობითი მოქმედება) მუხლების მე-4 და მე-5 ნანილებშიც, სადაც სასჯელის სახით შესაბამისად – თორმეტიდნა თხუთმეტწლამდე და თხუთმეტიდნან ოც წლამდე თავისუფლების აღკვეთაა გათვალისწინებული. ნახეთ აგრეთვე 143¹, 143², 144, 179, 183-ე 212-ე, 214-ე და სხვა მუხლები. სულ 113 წლის 2006 წლის 28 მარტის კანონის მინიმალური ზღვარი საგრძნობლად აამაღლა.

მუხლი დავთვალე, სადაც სასჯელის მინი-
მუმად ათი წლითა და მეტი ვადით თავი-
სუფლების აღკვეთაა დადგენილი.

შე ამ საკითხს იძიტობ ვაკეცევ აქ ასეთ
ყურადღებას, რომ 2006 წლის 28 აპრილის
კანონის პროექტის ავტორებმა არარსებ
ბული „ხარვეზის აღმოფხვრის მიზნით“
კოდექსის ცალკეული მუხლების ახალი
რედაქციის შემოთავაზებით და დაკა-
ნონებით თვითონვე წარმოქმნეს არაერ-
თო ხარვეზი, რამაც ჩვენი სასამართლო
პრატიკა რთული ამოცანის წინაშე და-
აყენა. საქმე ის არის, რომ კოდექსის ის
მუხლები, სადაც თავისიუფლების აღკვე-
თის მინიმალური ზღვარი ათი წლითა და
მეტი ვადითაა განსაზღვრული, პირდაპირ
ენინააღმდეგება 88-ე მუხლს, რომელიც
არასრულწლოვანისათვის თავისიუფლე-
ბის აღკვეთის ვადას ადგენს. ამ მუხლით
„არასრულწლოვანს თავისიუფლების აღ-
კვეთა ენიშნება არა უმეტეს ათი წლისა“,
იმ შემთხვევაში, როცა არასრულწლოვანი
თექვსმეტიდან თვრამეტი წლის ასაკშია
„განსაკუთრებით მძიმე დანძშაულისათ-
ვის შეიძლება დაენიშნოს თავისიუფლების
აღკვეთა ათ წელზე მეტი ვადით, მაგრან
არა უმეტეს თხუთმეტი წლისა“.

ვთქვათ, არასრულწლოვანმა, რომელ-
საც ჯერ თექვსმეტი წელი არ შესრულებ-
ბია, ჩაიდინა განზრახი მკვლელობა, რომე-
ლიც 109-ე მუხლის მესამე ნაწილით დაკა-
ვალიფიცირდა. 88-ე მუხლის მიხედვით ან-
ასაკის არასრულწლოვანს არ შეიძლება
ათ წელზე მეტი ვადით აღეკვეთოს თავი-
სუფლება, ესე იგი ათი წელი მისთვის სას-
ჯელის მაქსიმუმია. 109-ე მუხლის მესამე
ნაწილი კი თექვსმეტიდან ოც წლამდე თა-
ვისუფლების აღეკვეთას აწესებს. როგორც
ვხედავთ, აქ სასჯელის ვადის მინიმუმი
თექვსმეტი წელია. ამიტომ სასამართლო
მძიმე ამოცანის წინაშე დგება, რადგან მასა
არასრულწლოვანი მსჯავრდებულისთვის
ათ წელზე მეტი ვადით თავისუფლების
აღეკვეთის უფლება არა აქვს.

მეორე მაგალითი. სისხლის სამართლის კოდექსის 137-ე მუხლის მე-5 ნაწილით მცირებლოვანის გაუპატიურებისათვის თხუთმეტიდან ოც წლამდე თავისუფლების აღკვეთა გათვალისწინებული. თუ

დასამამდე აიყვანა, რითაც ა ბოლოურულ
რად განსაზღვრულ სანქციას კოდექსში
კიდევ უფრო მყარი საფუძველი შეუქმნა
მაგრამ რას იზამ? ! ჩვენი თვალებცეკია
ლა, ტებილად მოუღურტულე ნეოკომპაკავ
შირები გოგო-ბიჭები, დღეს რომ საქართვ
ველოს პარლამენტს ასე ამშვენებენ, საკა
ნონმდებლო ტექნიკის ასეთ ნიუანსები
ცხადია, ვერ გაერკვეოდნენ.

შეიძლება გვითხრან, რომ ასეთ შემთხვევაში სასამართლოს უფლება აქვს სისხლის სამართლის კოდექსის 88-ე მუხლის დაყრდნოს და არასრულწლოვანისათვის თავისუფლების აღკვეთის ზომის განსაზღვრის დროს 10 წლამდე ჩამოვიდეს მაგრამ ეს საქმეს ვერ შეველის. მაგალითად, თუ არასრულწლოვანის ქმედება დაკვალიფიცირებულია 109-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, სადაც თავისუფლების აღკვეთის მინიმუმი თექვმეტი წელია, სასამართლო ბევრი-ბევრი ექვის წლით ჩამოვიდეს ამ მინიმუმის ქვევით 88-ე მუხლის საფუძველზე და დამნაშავეს 10 წლით აღუკვეთოს თავისუფლება. 10 წელზე ქვევით კიდევ ჩამოსვლა ასეთი განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის საეჭვო რომელიმე სასამართლომ გაბედოს, ისიც დღევანდელ საქართველოში, სადაც მოსამართლე დიდი წნების ქვეშა. ასე რომ საბოლოოდ, რაც არ უნდა დავეყყრდნოს 88-ე მუხლს, აბსოლუტურად განსაზღვრულ სანქციას ბევრ შემთხვევაში მაინც ვერ ავიცილებთ თავიდან.

ასეთი უქეში შეცდომებით სავსე პროექტის დაკანონება მაიძულებს, მივმართ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს, ქალბატონ ნინო ბურჯანაძეს. ქალბატონი ნინო! საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის ასეთ მდგომარეობაში დატოვება შეუძლებელია. ამიტომ დაუყოვნებლივ უნდა შეიქმნას გამოცდილ სპეციალისტებისაგან შემდგარი სამუშაო ჯგუფი, რათა გადაისინჯოს მოქმედი კოდექსის ტექსტი აქ დასახელებული და სხვ ხარვეზების აღმოფხვრის მიზნით. რამთავარია, კოდექსის ყოველი ცვლილებით დროს პარლამენტმა ამ კოდექსის პროექტის შემდგენლი სამთავრობო კომისიით აზრიც უნდა მოისმინოს.

ჩავყევთ ქვემოთ. სისხლის სამართლი კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „აპუნქტით გაძლიერებული პასუხისმგებელი ლობაა დანესხული ქურდობისათვის, „რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია“, კოდექსის პროექტზე მუშაობის დროს სამთავრობო კომისიამ „მნიშვნელოვანი ზიანის“ ზუსტი ცნების შემუშავება და დაკანონება საჭიროდ არ ჩათვალა, რადგა მიგვაჩნდა, რომ ეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასამართლო თვითონ უნდა განსაზღვროს. სამწუხაროდ, 2006 წლის 28 აპრილის კანონის შემოქმედებით ეტყობა, ასეთი მდგომარეობა კოდექსის მორიგ ხარვეზად მიჩნიეს და ამ ხარვეზის აღმოფხვრის მიზნით 177-ე მუხლს დაუკრის თუ შენიშვნა. საადაც „მნიშვნელოვანი ზიანის“

ანის“ ცნებაა განსაზღვრული. შენიშვნით
თანახმად „კოდექსის ამ თავში მნიშვნელოვან
ზიანად ითვლება ნივთის (ნივთების
ლირებულება 150 ლარის ზევით“. რამდე
ნად გამართლებულია „მნიშვნელოვანი
ზიანის“ ცნების ასეთი განსაზღვრა? საქამი
სის არის, რომ ქურდობით ან ძარცვით და
ზარალებულის ქრინებრივი მდგომარეობის
განსაზღვრა კანონმდებელს წინასწარ არ
შეუძლია. ერთ შემთხვევაში დაზარალებ
ბული შეიძლება იყოს მდიდარი, მეორე
შემთხვევაში დარიბ-დატაკი, ვისაც შიში
ლით კუჭი უხმება. ამიტომ მდიდრისათვი
შემთხვევაში დარიბ-დატაკი, ვისაც შიში

შეიძლება ათასი ლარიც არ იყოს მნიშვნელოვანი ზიანი, დარიბ-ლატუაკისათვის კათი ლარიც მნიშვნელოვანი იყოს. როც ჩვენ მნიშვნელოვან ზიანს 150 ლარით დამტკი თანხით განვასაზღვრავთ, რატომ არ ვითვალისწინებთ იმ მნვავე ეკონომიკურ კრიზისს, რომელიც დღეს საქართველოში მძვინვარებს? ვთქვათ, პენსიონერს, რომელსაც პენსიის გარდა, სხვა შემოსავალ არ აქვს, ერთი თვეის პენსია 35 თუ 40 ლარი მთლიანად მოპარეს. 177-ე მუჟლის შენიშვნის მიხედვით, ეს არ იქნება მნიშვნელოვანი ზიანი, რადგან თანხა 150 ლარზე ნაკლებია.

ოთარ გამყრელიძე

სადაური სამართალია ეს? ჩვენი მაღალ-
ხელფასიანი კანონმდებლები ამ საკითხებზე,
ცხადია, არ დაფიქრებულან.თუმცა, კიდეც
რომ დაფიქრებულიყვნენ, დარღით მაინ-
ცდამაინც თაგს არ მოიკლავდნენ. როგორ
გავიგოო, ბატონებო, 177-ე მუხლისათვის
დასახელებული შენიშვნის დამატება, ხარ-
ვეზის აღმოფხვრად თუ ახალი ხარვეზის
წარმოქმნად? მეთხველი ამ კითხვას პა-
სუხს, ალბათ, თვითონ გასცემს.

სხვა ხარვეზებზე რომ აღარაფერი ვთქა-
ა 2006 წლის 28 პრინციპი ანგარიშის

ვათ, 2008 ხლის 28 აპრილის კათობის თითელ
ზოლად გასდევს ერთი ისეთი თავისებურე-
ბა, რაზედაც საგანგებოდ უნდა გავამახვი-
ლოთ ყურადღება. ამ კანონით კოდექსში
შემოტანილი ცვლილებები თითქმის მთლი-
ანად ცალკეული მუხლების სანქციებს
უკავშირდება. მთლიანობაში აქ ერთი კა-
ნონზომიერება შეიმჩნევა. აბსოლუტურად
განსაზღვრულ სანქციებზეც რომ აღარა-
ფერი ვთქვათ, რაზედაც ზემოთ ვიღლაპა-
რაკეთ, საჯელის მინიმუმსა და მაქსიმუმს
შორის ზღვარი, რაც შეიძლება, დავიწროე-
ბულია. მაგალითად, თუ 109-ე მუხლის ად-
რინდელი რედაქცია ათიდან ოც წლამდე
თავისუფლების აღკვეთას ანესებდა, ახალი
რედაქციით მივიღეთ – პირველი ნაწილით
თერთმეტიდან თოთხმეტ წლამდე, მეორე
ნაწილით – ცამეტიდან ჩვიდმეტ წლამდე,
ხოლო მესამე ნაწილით – თექვსმეტიდან
ოც წლამდე თავისუფლების აღკვეთა. მა-
შასადამე, თუ ამ მუხლის ადრინდელი რე-
დაქციით ეს ზღვარი ათ წელს შეადგენდა,
ახალი რედაქციით ამ ზღვარის მაქსიმუმი
ხუთი წელიც კი არ არის.

იმ მუხლებში, სადაც თავისუფლების აღკვეთის მინიმუმი ადრინდელი რედაქციით განსაზღვრული არ იყო და მხოლოდ მაქ-სიმუმი იყო მოცემული, ახალი რედაქციით უკვე დანეხებულია მინიმუმიც. მაგალითად, 112-ე მუხლით დედის მიერ ახალშობილის განზრას მკვლელობისათვის დაწესებული იყო თავისუფლების აღკვეთა ხუთ წლამდე. 2006 წ. 28 აპრილის კანონშია ეს სანქცია ასე შეცვალა – თავისუფლების აღკვეთა სამიდან ხუთ წლამდე. ამ სახის კავშირობა კონტაქტი უამრავია. რა ხომა

ცულისადამ კულტურული უძრავებათ. ამ აღნიშვნა-
ბა? რა მიზეზით უნდა იყოს გამოწვეული კოდექსში თავისუფლების აღკეთის მაქსიმუმსა და მინიმუმს შორის ზღვარის ასეთი დავინწროება, რასაც 2006 წლის 28 აპრილის კანონის პროექტის ავტორები კოდექსში შემჩნეული ხარვეზების აღმოფხვრის აუცილებლობით ხსნიან? დიდი დაფიქრება არ უნდა იმსა, რომ ეს ყველა-ფერი მოსახლეობის დამოუკიდებლობის შეზღუდვისათვის საკანონმდებლო პაზის შექმნას ისახავს მიზნად. გავიხსენოთ თუ დაც 55-ე და 63-ე მუხლების ცვლილებები, სადაც „საპროცესო შეთანხმებას“ ნიშნის შემოტანით მნიშვნელოვნად შეიზღუდა მოსამართლის დამოუკიდებლობა, რაზედაც ჩვენ დაწვრილებით ვილაპარაკეთ ზემოთ.

ახლახან განვითილეთ აგრეთვე 177-ე
მუხლის შენიშვნა, რომლითაც სასამართ-
ლოს აშკარად უეტზლუდა შესაძლებლობა,
ყოველ კარნატ უეტზლუდა შემთხვევაში ოვითონ
განსაზღვროს, რას ნიშანაც „მნიშვნელო-
ვანი ზოტან“.

მოსამართლის საქმიანობის ასეთ ვიწ-

[View all posts](#)

ქართული წიგნის მრავალსაუკუნოვანი ისტორია, მისი თავგადასავალი ნათელი და-დასტურებაა იმისა თუ რა როლს ასრულებდა იგი ქართველი კაცის ცხოვრებაში, მის სულიერ განმნენდასა და განახლებაში. ქართველ კაცს ოდითგანვე შეგნებული ჰქონდა წიგნის ყადრი და დანიშნულება. წიგნს იცავდა ძინ თუ გარეთ, ამრავლებდა, ტყვეობი-დან იხსნიდა. თავდაპირველად სამონასტრო, ხოლო უფრო მოგვიანებით საერო ბიბლიო-თეკებში დავანებულმა ქართულმა წიგნმა შემოგვინახა ერთი ისტორია, მისი სულიერი ცხოვრების დრამატული სურათები, მამულისა და სარწმუნოებისთვის ნამებულთა სა-ხეები. წიგნმა გააცილება ჩვენს ცნობიერებაში ქართველი კაცის ნამოქმედარი საუკუ-ნეთა სიღრმეებში; მისი ვონებრივი სიმნივე, სიბრძნე, ერთგულება, მარცხი თუ სარწ-მუნოებისთვის საოცარი თავგანნირვა. ქართული ხელნააწერი წიგნების მომრავლება-და დაცვამ სამონასტრო ბიბლიოთეკებში დიდი როლი შეასრულა ერთი სულიერებაში.

იგანე ჯავახიშვილის აზრით, მონასტერი უმაღლესი გონიერების საცავა-ნე იყო. ქართული ნიგნის ორგანიზებული დაცვა და ფართო საზოგადოებისთვის ხელ-მისამართის უზრუნველყოფა ერთი უპირატესი ამოცანა იყო საქართველოში დაარ-სებული სახალხო ბიძლითოუკეთისა. ამ ამოცანას ემსახურებოდა ქართველთა შორის წერა-ეკითხვის გამაგრცელებელი საზოგადოების მიერ დაარსებული 200 სკოლა – ქარ-თულმა ნიგნმა შეაღწია საქართველოს სოფლებსა და დაბებში. ამ პერიოდის ქართვე-ლი ინტელიგენციის მონინავე ნანილს კარგად ჰქონდა შეგნებული ქართული ნიგნისა და პრესის როლი ერის სულიერი გამოღვიძებისა და ქართული სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღდგენის საქმეში. მე-19-ე საუკუნის მეორე ნახევრიდან მოყოლებული კომუნისტური მმართველობის პერიოდის ჩათვლით, ქართულმა ნიგნმა უამრავი გასაჭირი გადაიტანა, – ბევრი ნიგნი განადგურდა პოლიტიკური ნიშნით.

ერის სულიერების ნამატი

განანათლოს გონიერებაი შენი წიგნის კითხვამან.
მამათა სწავლანი

საკართველოს სახელმწიფო საბიზნესოთვეპრ ქსელი 90-იანი წლების შეადგენ

საქართველოს სახელმწიფო ბრივი
დამოუკიდებლობის აღდგენის პირველი-
ვე დღეებიდან ცხადი გახდა, რომ ასე-
თი რაოდენობის ბიბლიოთეკებს ქვეყანა
ვერ შეინახავდა და არც იყო საჭირო. არ
იყო მათი შენარჩუნებისა და ფუნქციონი-
რებისთვის აუცილებელი ეკონომიკური
საშუალებები. საჭირო გახდა, შემუშავე-
ბულიყო საბიბლიოთეკო ქსელის შემცი-
რება-შეკვეცის პრინციპები, დებულე-
ბები. უპირველეს ყოვლისა, საჭიროება
მოითხოვდა შემუშავებულიყო საბიბლი-
ოთეკო საქმის იურიდიული საფუძვლები,
რომლის ძალითაც განხორციელდებოდა
საბიბლიოთეკო ქსელის გეგმაზომიერი
შეკვეცა-შემცირება, ბიბლიოთეკების
გამსხვილება, ლიკვიდაციისას კი არ უნ-
და დაზარალებულიყო საქართველოს მო-
სახლეობის ინტერესები.

საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკასთან შექმნილმა სპეციალისტთა ჯგუფმა შეიმუშავა კანონპროექტი და საქართველოს პარლამენტმა 1996 წელს მიიღო კანონი საქართველოში საბიბლიოთეკო საქმის შესახებ. კანონში, როგორც იურიდიულ დოკუმენტში, ნათლად არის ჩამოყალიბებული სახელმწიფოს ვალდებულებები მოსახლეობის საბიბლიოთეკო მომსახურების სფეროში, ბიბლიოთეკების ფუნქციონირების ძირითადი პრინციპები, ქსელის მოწყობის პარამეტრები და ადგილობრივი ხელისუფლების უფლება-მოვალეობები მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის საბიბლიოთეკო და საინფორმაციო მომსახურებების მიმართულებით. აღნიშნულმა კანონმა ერთგვარად შეაჩერა და კალაპოტში ჩააყენა ქსელის ოპტიმიზაციის სამუშაოები, მაგრამ ქვეყანაში განვითარებულმა სოციალურ-პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა მოვლენებმა, სამოქალაქო დაპირისპირებამ რადიკალურად შეცვალა საბიბლიოთეკო ქსელისადმი სახელმწიფოებრივი მიდგომის სტილი.

2003-2007 წწ. დაიწყო საჯარო ბიბლიოთეკების (ყოფილი მასობრივი) დახურვა, შეერთება, ლიკვიდაცია, საბიბლიოთეკო ფონდების, როგორც სახელმწიფო ქრისტიანის, ხელყოფა. ყველაფერი წყდებოდა ადგილობრივი ხელისუფლების კომპეტენციის ფარგლებში. უგულებელყოფილი იყო მოსახლეობის კონსტიტუციური და კანონით გარანტირებული უფლება საბიბლიოთეკო მომსახურების შესახებ. საქართველოს მთავრობამ ამ ხნის განმავლობაში მხოლოდ ერთხელ, 2001 წელს სპეციალურ სხდომაზე განიხილა ქვეყანაში საბიბლიოთეკო საჭმის მოაღმარება.

მიიღეს დადგენილება, მომდევნო პერიოდში შემუშავდა „საქართველოს სახელმწიფო საბიბლიოოთეკო ქსელის შენარჩუნებისა და განვითარების 2003-2005 წლებისა კონცეფცია, რომელიც დამტკიცა პრეზიდენტმა (ე. შევარდნაძემ). სამწუხაროდ ეს კონცეფცია ქაღალდზე დარჩა. პრაქტიკაში მიიღეთ საჯარო ბიბლიოთეკების მასობრივი დახურვა. განსაკუთრებული დაზიანება მიიღო და ქვემო ქართლის რეგიონები, ნანილობრივ კახეთის მხარე. დღეისთვის სოფლის ბიბლიოთეკები მთლიანად დახურულია კასპის, ქარელის, გორის, გარდაბნის და თერჯოლის მუნიციპალიტეტებში.

თანამედროვე ეტაპზე სახელმწიფო
საჯარო ბიბლიოთეკების ქსელი ძირითა-
დად შენარჩუნებულია იმერეთის, სამცხე-
ჯავახეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო
სვანეთის, სამეგრელო-ზემო სვანეთისა
და გურიის მხარეებში. კახეთის მხარეში
საჯარო ბიბლიოთეკების ქსელი შენარ-
ჩუნეს თელავის, სიღნაღის, დედოფლის-
წყაროს მუნიციპალიტეტებში. ამჟამად
საქართველოს პარლამენტის ეროვნული
ბიბლიოთეკისა და საქართველოს საბიბ-
ლიოთეკო ასოციაციის მონაცემებით,
საქართველოში ადრე მოქმედი 4200 მა-
სობრივი ბიბლიოთეკიდან მოქმედებს
700-მდე საჯარო ბიბლიოთეკა, მათი რაო-
დენობა იქცნებულ მანივლებების შემცირდა.

**အနေဖြင့် မြန်မာ ပြည်သူ့လုပ်ငန်း၊
ပြည်သူ့လုပ်ငန်းနှင့် ပြည်သူ့လုပ်ငန်း
ဒါန်မြတ်စွာ အကျဉ်းချုပ်**

საქართველოს სახელმწიფო საბიბლიო-
თეკო პოლიტიკა საკანონმდებლო დონეზე
კარგად არის ჩამოყალიბებული ზემოთ და-
სახელებულ კანონში (მუხლი 19). საბიბლი-
ოთეკო პოლიტიკას აყალიბებს და ატარებს
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა
დაცვის სამინისტრო საქართველოს პარ-
ლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკასთან
ერთად, საბიბლიოთეკო პოლიტიკა ნიშ-
ნავს ღონისძიებათა კომპლექსს, რომელ-
საც სახელმწიფო ატარებს მოსახლეობისა
საბიბლიოთეკო და საინფორმაციო მომსა-
ხურების მიმართულებით.

ის ფაქტი, რომ სახელმწიფო ასე თუ ისე
ინახავს 700-მდე საჯარო ბიბლიოთეკას,
საგანმანათლებლო დაწესებულებების
3000-ზე მეტ ბიბლიოთეკას, მეტყველებს
იმაზე, რომ სახელმწიფო დაბალ დონეზე,
მაგრამ მაინც ატარებს ერთგვარ საბიბ-
ლიოთეკო პოლიტიკას, თუმცა არათან-
მიმდევრულს, არაეფექტურსა და არა-
გეგმაზომიერს. საქართველოს კულტუ-
რისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო ამ
ბოლო თრომდე საჯარო ბიბლიოთეკებს

გადასცემდა ე. ტ. ვაუჩერების მინიმალურ რაოდენობას, რითაც ბიბლიოთეკები ასევე თუ ისე ახერხდნენ საბიბლიოთეკო ფონდის განახლებას, მაგრამ საერთოდ სახელმწიფო საბიბლიოთეკო პოლიტიკა ხასიათდება არსებითი ხასიათის ნაკალოვანებებით, კერძოდ – საქართველოს მოსახლეობის დიდი ნაწილი დარჩენილია საბიბლიოთეკო მომსახურების გარეშე სოფლად მომუშავე ბიბლიოთეკების დიდი დიდი ნაწილი იცავს რეტროსპექტულ გამოცემებს, მწყობრიდან გამოვიდა საბავშვო ლიტერატურა, ბიბლიოთეკების დიდი ნაწილში აღარ ნარმოებს ფონდების განახლება. ბიბლიოთეკების ადგილობრივი თვითმმართველობებისთვის გადაცემამა ერთგვარად დამოუკიდებლობა შეუნარჩუნა ამ დაწესებულებებს, რასაც ისინი მოკლებულნი იყვნენ საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში.

საქართველოს მთავრობის 2007 წლის
სპეციალური დადგენილებით მუნიციპა-
ლიტეტებში მოქმედი საჯარო ბიბლიოთე-
კები ჩამოყალიბდება, როგორც არასამე-
ნარმეო, არაკომერციული იურიდიული პი-
რები. ბიბლიოთეკებს ყოველთვის სახელმ-
წიფო ინახავდა. ისინი, დღიდან მათი არსე-
ბობისა, მიჩნეული არიან არასამენარმეო
არაკომერციულ დაწესებულებებად. ამ-
ჟამად ქვეყანაში მოქმედი საჯარო ბიბ-
ლიოთეკები იმართება ჰორიზონტალურ
დონეზე მუნიციპალიტეტების გამგებობის
მიერ. 2007-2008 წლების შემდეგ კულტურუ-
რისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ
ფაქტობრივად, დაკარგა ბიბლიოთეკებზე
კონტროლი და უარი თქვა მათ დახმარება
ზე. 2013 წლამდე აღნიშნული სამინისტრო
საჯარო ბიბლიოთეკებს გადასცემდა ე.ნ.
ვაუჩერებს ათას-ათასი ლარის ოდენობით
ამ თანხით ბიბლიოთეკები იძნენდნენ ახალ
გამოცემებს. ამგამად ცენტრალურ ხელი-
სუფლებას ბიბლიოთეკებისთვის თანხების
გამოყოფა შეჩერებული აქვს. ამის გამო
საგრძნობლად დაბალია ბიბლიოთეკებ-
ში ფონდების განახლების მაჩვენებელი.
რაც უარყოფითად აისახება მკითხველთა
მომსახურების ხარისხზე. სახელმწიფო
საბიბლიოთეკო პოლიტიკა რთული სოცი-
ალური ფენომენია. ამ პრობლემას დღეს
არავინ იკვლევს. საქმის გამოსწორების-
თვის საკმარისი არ არის საქართველოს
პარლამენტის საბიბლიოთეკო ასოციაცი-
ის მცდელობა, საჭიროა ამ დარგის მართ-
ვის მოდერნიზაცია, იურიდიული საფუძ-
ვლების შეცვლა, რათა მაქსიმალურად
იქნეს გათვალისწინებული მოსახლეობის
საბიბლიოთეკო და საინფორმაციო-ბიბ-
ლიოგრაფიული ინტერესი. ის ფაქტი, რომ
საქართველოს ზოგიერთ მუნიციპალი-
ტეტში დაინცეს საჯარო ბიბლიოთეკების
აღდგენა (წყალტუბოს, თიანეთის მუნიცი-
პალიტეტებში), მეტყველებს ადგილობრი-
ვი ხელისუფლების გონივრულ გადაწყვე-
ტილებებზე, მის აღიარებაზე, რომ დღეს
ინფორმაციის საუკუნეში, აუცილებელია
შევინარჩუნოთ და განვავითაროთ საბიბ-
ლიოთეკო სამიანობა.

და გაიცე ციგნი

კომპიუტერი ვერ შეცვლის წიგნს. ან
დებულებაზე აღარ დავობენ. ბეჭდური
და ელექტრონული წიგნების არსებობა
მკითხველს აძლევს არჩევანის საშუა-
ლებას. წიგნის კითხვას ბეჭდური სახით
თავისი დადებითი მხარეები აქვს. ნების-
მიერ ბიბლიოთეკაში თანამედროვე მომ-
სახურების დონე ბევრადა დამკიცდებ
ბული კომპიუტერული ტექნოლოგიების
გამოყენების დონეზე. საქართველოში
ამჟამად მოქმედი 4000-მდე სხვადასხ-
ვა ტიპისა და უწყების ბიბლიოთეკების
აბსოლუტური უმრავლესობა მყითხვე-
ლებს ემსახურება ტრადიციული ფორ-
მებითა და მეთოდებით. კომპიუტერულ
ტექნოლოგიები წელი ტემპით, მაგრან
მაინც იკიდებს ფეხს ბიბლიოთეკებში
მაგრამ ქართულ წიგნს მაინც თავისი ად-
გილი, დანიშნულება და მისია აქვს – იგი
წლების განმავლობაში გვევლინებოდა
ერთს სულიერი ერთიანობასა და გონიერ
რივი სითხიზომის დაუშრავაზე წყაროდა

ქართული წიგნის მნიშვნელობა კარგად ესმოდათ ჩვენი ინტელიგენციის ნარ-მომადგენლებს: „ქართული წიგნი ერის ზეობის ბარომეტრია“, – წერდა აკაკი წერეთელი; „ყველა გონიერი კაცი იგივე წიგნია“, – აღნიშნავდა ილია ჭავჭავაძე: „თუ ჩვენ გვინდა საქართველოს სულიერ აღორძინებაზე ვიზრუნოთ, უპირველეს ყოვლისა, იმ დაუშრეცელ სიბრძნესა და აღფრთოვანების წყაროს უნდა დავვინაფოთ, რომელსაც ქართული წიგნი ჰქვიანა“ – წერდა გ. ქიქოძე 1916 წელს.

გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან, როდესაც ქართული წიგნის გამოცემას და, მაშასადამე, ბიბლიოთეკებში მათ შეტანას დიდი პრობლემები გამოუჩნდა, ინტელიგენციის დიდმა ნაწილმა ხმა აიმაღლა ამ მოვლენის წინაშე. „წიგნს შავი დღე დაუდგა“ – ნერდნენ ქართული წიგნის მოამაგენი, ბიბლიოთეკების თანამდგომი. „წიგნთან მებრძოლი ხელისუფლება“ – გიორგი გიგაური („ასავალ-დასავალი“, 2009, 43). „ჩვენ უფსკრულისკენ მივექანებით და უნდა ვეძებოთ გამოსავალი, უშველოთ ქართულ წიგნს“ – ლ. ნანიტაშვილი („ერი“, 1991, მაისი). გაზეთი „ლიტერატურული საქართველო“ ჯერ კიდევ 1974 წელს წერდა: „ქართულ წიგნს“ უნდა დავუბრუნოთ მკითხველის თრთოლა და სიყვარული“ (1874, 28 ივნისი). „ვინ კითხულობს დღეს წიგნს?“ – ხშირად გაიგონებთ ასეთ შეკითხვას – დიახ, კითხულობენ (თუმცა, ცოტანი), კითხულობენ ბავშვები, სტუდენტები, დიასახლისები, კითხულობენ პატიმრები, უსინათლოები, კითხულობენ სახლში, ბიბლიოთეკაში, მგზავრობისას. ზეპირად განათლების მიღება შეუძლებელია, მით უმეტეს, მეცნიერული კვლევის ჩატარება. მოსწავლე ახალგაზრდობის გამოკითხულთა დიდი ნაწილი უპირატესობას ანიჭის ბეჭდურ კითხვას.

დღეს ბევრს წერენ ე.წ. „კითხვის კრიზისის“ შესახებ. ეს ფაქტია, მაგრამ წიგნი და ცოდნა ემსახურება ადამიანის სულიერ და ზნეობრივ გაკეთილშობილებას. ადამიანის სულიერ ძალთა განახლება შეუძლებელია კითხვის გარეშე. ქართულმა წიგნმა დიდი როლი უნდა შეასრულოს ეროვნული ენერგიისა და ინტელექტის ახალ ყაიდაზე გარდაქმნის საქმეში. წიგნმა უნდა შეავსოს აზრისგან დაცლილი ჩვენი სამყარო. საქართველოში კითხვა-დობის დაბალი დონე შეიძლება მივიჩნიოთ ეროვნულ ტრაგედიად. ქართული წიგნის დიდი ნაწილი დაგანებულია საჯარო ბიბლიოთეკებში. ისინი ყველაზე ღია ტიპის ბიბლიოთეკებია. სწორედ ასეთმა ბიბლიოთეკებმა უნდა შეასრულოს ელექტრონული სარგებლის როლი ინფორმაციულ სამყაროში. ქართული წიგნი წინ უნდა აღუდგეს მასობრივი ინფორმაციის სამუალებებიდან უხვად გადმოღვრილ მოღური სიტყვების კორიანტელს, რომლებიც

ასაგვიანებებებს ქართულ ეხას.
ქართული წიგნი ვერ აღწევს თითოეულ სოფლამდე. ბიბლიოთეკებს შემთხვევით როდი უწიდებენ საზოგადოების კულტურის სიმბოლოს, ერის მეხსიერებას, რომლის გონივრულ მოწყობასა და განვითრებაზე დიდად არის დამოკიდებული საზოგადოებრივი პროგრესი. დღევანდელ ჟანგნაჭამ ატმოსფეროში, როდესაც უამრავი პოლიტიკური და სოციალური პრობლემის წინაშე ვდგავართ, ქართული წიგნი და შემორჩენილი ბიბლიოთეკები ნათელ სვეტებად უდგანან ქართველი ერის სულორ სხვაობს.

გურამ თაყნიაშვილი

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის განყოფილების უფაროსი

წყნარი, წყნარი, წყნარ!

სახლი რუსთაველზე

სკოლას ნელ-ნელა პიონერთა სა-სახლე წამოენია. მართლა სასახლე. აკი, იყო კიდეც მეფისინაცვლის მიერ სასახლედ აშენებული. ყველაფერი ბზინავდა, სარკეებიან დარბაზში მი-მიღეს პიონერთა ორგანიზაციაში და იქვე, დაწყების დღესვე, დასრულდა ჩემი პიონერული „მოლვანერბა“. უფ-რო საინტერესო ის არის, რომ სასახ-ლის თითქმის ყველა წრეში ჩავენერე - ნორჩ ავიატორთა, მანქანათმშენე-

ნიონი“ ჭიქებში ცივი ბორჯომი შუშეუ-ნებდა.

უამრავი ხალხი ბზუოდა წიგნის მა-ლაზიაშიც, რუსთაველისა და ჭავჭა-ვაძის კუთხეში. წიგნის ყველა მოყვა-რულს - და, როგორც აღმოჩნდა, ასე-თები ბლომად იყვნენ - თავი ვალდებუ-ლად მიაჩნდა, პერიოდულად შეევლო მაღაზიაში და იქიდან ხელცარიელი არ გამოსულიყო.

ჩემი სახლიდან სკოლამდე ხუთი კი-ნოთეატრი ფუნქციონირებდა: „სპარტაკი“, „თბილისი“, „რუს-თაველი“, ოფიცერთა სახლი (დე-კა) და ძერუინსკის კლუბი.

ყველაზე დიდი რუსთაველი-სა იყო. ორი შესასვლელი ჰქონ-და, მარცხენა შესასვლელში ერ-თი ელამი ქალი ხევდა ბილეთს კიდევებს. კონტროლიორებთან შეთამაშებულები ვიყავით, ვე-ლაზლანდარავებოდით, განსა-კუთრებით, უფულობის დროს, მაგრამ ელამი დეიდა კატო სხვა იყო. უფროსკლასელებმა გვითხ-რეს ერთხელ, ვაჟა-ფშაველას დასაფლავებას ესწრებოდა. მას შემდეგ, ყველა მონინებით ექცეოდა, თვითონაც თუ თხოვ-დი, არ დაგიკავებდა უკვე მითად ქცეული ამბის მოყოლას: აქვე ვცხოვობ, კინოს უკან, საჯა-როს გვერდით.... ზაფხული იდგა, ცხელოდა. ისე, მთელი ეზო ქა-შუეთისა და ქუჩაც ხალხით იყო გავსილი... მეც იქ ვიდექი, ქუ-ჩის პირას. ვხედამ, ვიღაცა ჩემი ტოლა გოგო მომიდგა გვერდზე. უცნაურათ ჩაცმულ-დახურული, ამოქარული გულისპირით, მზე-მოკიდებული. იდგა ეგრე ქასა-ვით. რა იყო - მეტქი? კითხე.

- ეგ მკვდარი, მამაწემიაონ...
- მერე, აქ რას აკეთებ-მეტქი?
- სოფელში ვიყავი, ამ დილით გავი-გე და პირდაპირ მოყდივარო.
- რა გვარისა ხარ-მეტქი? - არ და-ვუჯერე.

- რაზიკაშვილიო.
- ჰოდა, აქ ვაჟა-ფშაველას ასაფლა-ვებენ-მეტქი.

ვილაცა ხნიერი კაცი იდგა იქვე, ის გამოესარჩილა: ვაჟას ნამდვილი გვარი სწორედ რომ ეგ არიო და თანაც დაძაბა-ხა: გაუშვით, გაატათ, ვაჟას ქალიაო... მეც მივეშველე, გზა მოგვეცით-მეტქი. ხალხიც მიდგა-მოდგა, ჩვენც ვიმარჯ-ვეთ და შევედით ტაძარში. მივედით თუ არა მიცვალებულთან, ეს გოგო ზედ გადაევლო... არ ვიცი, დასამშიდობებ-ლად, ალბათ... მერე არაფერი დამინა-ხავს, ხალხი აიშალა, სტაციეს ხელი ვა-ჟა-ფშაველას და ტაძრიდან გაიტანეს...

მოკლედ, როგორც დეიდა კატო ყვე-ბოდა, ეგ რომ არ ყოფილიყო, ქალიშვი-ლი მამას ვერ გამოეთხოვებოდა.

„სპარტაკა“ და „რუსთაველში“ სე-ანსების დაწყების წინ, მას შემდეგ, რაც „ნასემიჩკარ“ - „ნაბატიბუტარ“ დარ-ბაზს დაალაგებდნენ, ორკესტრი უკ-რავდა თავის სოლისტიანად. ეს ცალკე სანახობა, ცალკე კულტურა იყო. იმ კინოთეატრებში ვნახე თუ რამ საუკე-თესო იყო შექმნილი ქართულ და მსოფ-ლიო ერემატოგრაფიაში.

ახლა ვნახოთ, ვინ იდგა იმ პერი-ოდში რუსთაველისა და ოპერის სცე-ნაზე: ზურაბ ანჯაფარიძე და დავით გამრეკელი, პეტრე ამირანაშვილი და მერი ნაკაშიძე, გენიალური ვახტანგ ჭაბუკიანი. გასტროლიორები - ნიკო-

ლაი ხერლია, ელენე ჩერნეი, ვერა და-ვიდოვა, კოზლოვსკი... პლისეცაია, ულანოვა.

რუსთაველში: ხორავა და ვასა-ძე, სერგო ზაქარიაძე, გოგი გეგეჭე-ორი და ეროსი... ყველა კონტროლიორი გვცინდა, უცილეთოდაც გვიშვებდნენ, როცა ფული არ გვქონდა.

ზამთარში განსაკუთრებით ვეტა-ნებიდით თეატრსა და ოპერას, თავს ვაფარებდით შეციებულები. ალბათ, სუსხსა და სიცივეს უნდა ვუმადლოდე, თუ ჩემს მებსიერებას აკაკი ხორავას სრულიად განუმეორებელი ოტელო შე-მორჩა.

მოგვიანებით, სპექტაკლის შემდეგ, უკვე ბალერინებს ვუწყებ ლოდინს ტროლებუსის გაჩერებასთან, მერე ვითომ შემთხვევით დავემზავრები და სახლამდე მივაცილებ.

„გიორგობისთვის“ გადალებაზე ტი-ბაანში ერთმა კახელმა გლეხმა მითხრა: ცხოვრება გრძელია, შენ ჯერ ველი ხარ, აუყვე ამ ცხოვრების მდინარებასა და ყარე აქეთ-იქით ანგესები. რო ჩამა-უყვები, ზოგან ლოქ დაგხვდება, ზო-გან ჭანარი, ზოგან კალმახი, ზოგანაც - არაფერი, მაგრამ, რაც მეტ ანექსს ჩააგდებ, მით მეტ მაიგებო.

მაშინ ასეთი მრჩეველი არ მყოლია, მაგრამ ჩემით მქონდა დაწყებული ან-კესის რიტუალის ათვისება.

იმავე ასაკს უკავშირდება ბახუსთან პირველი გათამაშებაც.

ბიჭებმა ფული შევაგროვეთ და „ინ-ტურისტის“ ქვეშ, რესტორან „ვასტორნი“-ში შევედით.; „ჩიუი-პიუი“ და „8 ნოემბერი“ შევუკვეთეთ. ბევრი არ გვი-დოდა, დავთვერით. ზამთარი იყო. ცი-ოდა. ერთი სული მქონდა, სახლში მივ-სულიყავი, მაგრამ ვერ გავხედე, რიდი მქონდა მშობლების... თუ შიში მამაჩე-მის და იქვე, ალექსანდრეს ბალში, ჩაც-მულ-დახურულმა ნავუძინე. პირველი „პასემილიაც“ ხის ლურჯ სკამზე გამოვ-ცადე. ესეც კაცობაში შესვლის ნიშანი იყო...

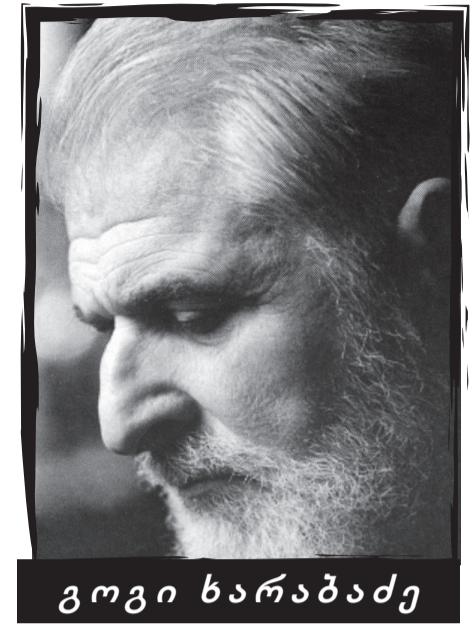
მოკლედ, როგორც გითხარით, პირ-ველად ყველაფერი რუსთა-ვებზე მოხდა.

თეატრტილოგადაფარებულ სავარძლებში ვისხედით, - მოსკოვში, „სანდუნების“ აბანოში - მე და იურა როსტი. გვერდით რუსის ჯანმრთელი, ბრგე მოხუცი ემზადებოდა „ორთქლში“ შესასვლელად, ერთი კი შეგვათვალიერა და, „ბიჭებო, ეს ჩემთვის ძალიან ძვირფასი ნივთია, სანამ გა-მოვალ, შემინახეთ“-ო. ხელში ჯიბის საათი ეჭირა, ბაჯალლო იქროსი; მისი ნდობით გაკ-ვირებულებმა საათი დავი-ტოვეთ და, თვალს რომ მიეფა-რა, თვალიერება დავუწყეთ.

საათს საცირმო ნიშანი „პასემილიაც“ და რუსეთის გერბი - ორთავიანი არნივი - ამშენებდა.

მოგონებებში ჩავიძირე.

თუ რუსთაველს ალექ-სანდრე ჭავჭავაძის ქუჩის კუთხიდან ჩემი სახლისკენ გამიუყვებოდი, გზად ჯერ ბა-ლაზია-სალონი შეგხვდებოდა, სადაც თანამედროვე მხატვა-რების ნამუშევრები ჩავიდოდა. მერე აფთიაქი, მერე კი პა-ტარა სახელოსნო დიდი შეგვის ვიტრინით. ყველაფერი ჩანდა, რაც შიგნით ხდებოდა. ხდებო-

გოგი ხარაბაძე

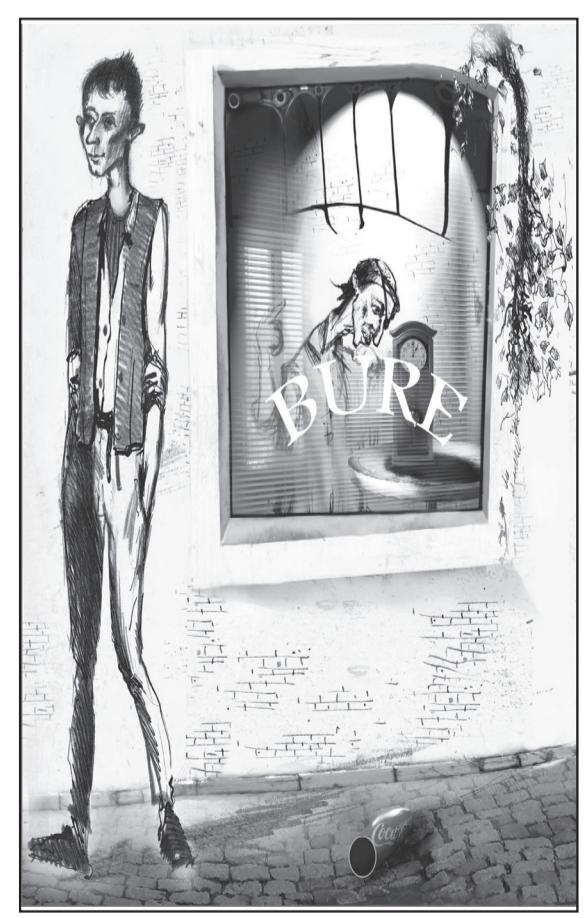
და კი მუდამ ერთი და იგივე: შუახნის მელოტი კაცი, ცალ თვალზე მესათის მონკლით, იჯდა და გაფუჭებული, გადალილი საათების გულისცემას აცოცხლებდა. საათები ხან ემორჩილებოდნენ ისტატს, ხან ისევ დროებით ან მარადიულ ძილს მიეცემოდნენ, სახელოსნოს უზარმაზარი აბრა ამშენებდა წარნერით პაველ ბერე.

იმ დროს 38-მდე შვეიცარული ფირ-მის ფილიალი მოქმედებდა რუსეთში, მაგრამ „ბურე“ ყველაზე მაგარი და პო-ბულარული იყო.

ორთქლიდან გამოსულმა ბრგე რუსმა კი გვითხრა: „მეფის დროს ორ-თქლმავლის მემანქანე ვიყავი. ყველას დავვირიგეს ბურეს საუკეთესო საათები, ზუსტი დრო რომ გვიცოდნოდა და სადგურებში არ დაგვვიანებოდა“.

ამ ფირმის საათს ატარებდა ეკატე-რინებურგში, სიკვდილამდე ნიკოლოზ II, შალიაპინი, სხვათა შორის ლენინც, ოლონდ მას კედელზე ეკიდა. სტალინიც დროს ბურეს ჯიბის ვერცხლის საათით აკონტროლებდა თურმე.

სკოლიდან მომავალი, ჩანთით ხელ-ში, საათობით ვმდგარვარ ვიტრინას-თან და თვალი მიდევნებია დიდი მინის უკან მჯდომი მესათისათვის, რომე-ლიც კარგა ხნის მანძილზე, თავად პა-ვლ ბურე მეგონა...

► გამოწვევება. გემდევნები ნომერი

ოთარ ჯირკვალიშვილი

ლოგიტი

რა სევდიანი გარეგნობა აქვს, უფალო, ლოგინს. ის არის ქვეყნის დემოგრაფიული საყრდენი და ბალანსის წყარო.

ვერ ჩანაცვლებ
კარადით,
კომოდით,
სკამით,
მაგიდით,
გამათბობლით,
მაცივრით,
ტახტით;
წარმოიდგინეთ, ჰამაკსა და ავტომობილსაც არ
შესწევს ამის ძალა!

აი, თუ გნებავთ, დავაკვირდეთ, ეს რა რწევაა,
მე მგონი, უფრო ბაკებს აძინებენ,

სექსისას არ ჰგავს.

სიკედილის დროს და ჩახუჭებისას სტატიკურია (არადა, როგორ მიისწრაფების
მომაკვდავი უძრაობისკენ!),
სიცოცხლისას და ნეტარებისას - დინამიკური.
ლოგინი ძილის შეუცვლელი ატრიბუტია და,
აქედან, კაცობრიობის ფსიქიური კონტროლის
მექანიზმი,

უმაგისოდ შევიშლებოდი!

სიზმარში ვეღარ ავიხდენდით
ცხადში გაცრუებულ სურვილებს
(წარმოიდგინე, სიზმრის ნახვა
როგორი მოუხერხებელი გახდებოდა...),
გაუცხოება, გაუცხოება, თვითმკვლელობამდე
მიმყვანი გაუცხოება!..

ლოგინი საკუთარ თავში ყოფნის ერთადერთი
საშუალებაა -

ისე მკაფიოდ ასაზრდოებს გულს და გონებას,
ციხეებშიც შეიტანეს დამნაშავისთვის
სინდისის გასაღვიძებლად,
რადგან უწყიან, ალიონზე, გაღვიძებისას,
ადამიანი წმინდად გრძნობს თავს და
ეჯავრება ის სიძინძურე, რაც წარსულს ახლდა!
ლოგინში ერთდროულად განისვენებს
სიმშვიდე და მოუსვენრობა,
აქ ხდება შერწყმა დღისა და ღამის
(სულის და მატერიის ერთიანობის ილუზორული
ნამი!),

აქ ხდება ფიქრი სიყვარულზე, ვინმეს „შებმაზე“
ან გულუბრყვილო რცნებები „იმასთან“ სექსზე.
აქ ხდება ფიქრი მკვლელობაზე, თვითმკვლელობაზე,
დანაშაულის ჩადენაზე, მის შედეგებზე!
აქ არ არსებობს აფექტები, უგუნურება,
ნინდაუხედაობა და ა. შ.

აქ მხოლოდ აზროვნებენ, რამეს გეგმავენ,
როგორც ბალზაკის „ნიოლ სასტუმროშია“ და
ამიტომაც აქ ჩადენილი დანაშაული
ძალზე მძიმეა - უპატიებელი თავისი არსით!
აქ გათამაშებული სიკეთე კი უდიდესი ეგოიზმია,
რადგან მხოლოდ ძილში ხდება და მხოლოდ
შენთვის.

ეს ერთადერთი ადგილია, სადაც ჩვენ ჩვენ ვართ, -
ვიცინით, ვტირით, გვიხარია თუ ვნერვიულობთ!..
ჩვენთვის ვართ თბილად თავზე

საბანგადაფარებული,
ჩამალული ბნელ განზრახვებში და
ველოდებით მეორე დღის გათენებას ლოგინთან
ერთად,
რომელთან ურთიერთობაც მხოლოდ ცალხმრივი
შეიძლება იყოს, რადგან ის ვერ გრძნობს
სითბოს,
სიცივეს
(ვერ ხვდება მასზე მიმდინარე ფიქრებს,
განზრახვებს,
სიზრებს და მათში ნანას დიდ აღმოჩენებს,
კაცობრიობის დალუპვა რომ განაპირობეს...)
მოძრაობას თუ უძრაობას...

თავის თავში ჩაკეტილი სტიქია -
საბანგადახდილი (მარტო ადამიანისთვის),
თეთრი ბალიშით,
მუდმივად სხეულის მომლოდინე, თბილის თუ
ცივის -
მხოლოდ სხეულთან ურთიერთობაში საზრისის
მქონე;
კაცობრიობის დემოგრაფიული საყრდენი და
ბალანსის წყარო,
სადაც ცნაურდება სიკვდილ-სიცოცხლის
მარადიული მისტერია.

მისი ერთადერთი ცოდნაა,
სიყვარულნიღაბაფარებულმა
ზუსტად განსაზღვროს, რა რამდენია საჭირო...

სახლი

ამ სახლმა ორი ოჯახის წევრი
მომიკლა უკვე, არადა,
სულ რაღაც ექვს წელია, რაც გადმოვედით.
და კიდევ ორი მეგობარი გამიქრო სადღაც,
რომლებიც ბოლო მკვლელობის შემდეგ
ჩემთან აღარ გამოჩენილან.

მისი კედლები შემოსილია ობიანი
ფოლიანტებით;
ყველა მათგანი ასე იწყება:

„იგი ძევებია ბოროტებასავით
და კედლები, რომლებსაც ვმალავთ,
დამსკდარია ევას გულივით, ცოდვის
სიმიმის მიხედვით. ნუ იცხოვრებ აქ,
თუ ვერ შეძლებ, მის აურას ალღო აუღლო...“

დღემდე ვერ ვხვდები, რა იციან ფოლიანტებმა

სახლის მკვეთრად დამსკდარ კედლებზე,

ვითომ მათ ვეღლა ბოროტება ჩაბნელებული

ნაპრალებიდან გადმოიწერეს?

სახლში ვერაფრით ვერ ხერხდება რემონტი,
თუნდაც

შპალერის უბრალოდ გაკვრა,

ის კი არადა, მტკრის მსუბუქად გადმოწენდაც

არ გამოგივათ!

ვატყობ, რომ იცის ჩემი განზრახვა

გადასვლასთან დაკავშირებით,

რადგან ბოლო დროს რაღაცნაირად

თავს მაცოდებს; ხურავს დარაბებს,

ჩამალულია ჩემში და მიქმის

ექსტაზისმაგვარ ზემყუდროებას,

რასაც ამძაფრებს კედლების ნაპრალებიდან

მონაბერი გრილი ნიავი.

უნდა, რაღაც ცოდნას მაზიაროს,

განსაკუთრებულს,

მაჩვენებს მის ამშენებლებს, რომლებიც

ეტაპობრივად გაუგებარი მიზეზებით იხოცებოდნენ

და ახლა ყველას აჩრდილი - მასში ოდესლაც

ნამყოფი

თუ მასში მცხოვრები -

მისი კედლების ნაპრალებში განისვენებენ...

აქ წყდება ჩემი და სახლის ემოციური
ურთიერთობა.

მეც მინდოდა, ამ პაროდიული ტექსტით,
რომელიც

შუა საუკუნეების ალქიმიკოსის დანერილს
ჰგავს,

რაღაცა ცოდნას ზიარებოდი. ვთქვათ,
თამაშის ცოდნას,
თანამედროვე პოეტების დაცინვის ცოდნას,
ცოტა ირონიას და კიდევ ბევრ რამეს, რასაც
მიხვდები, თუ ჩემს ადგილზე წარმოიდგენ თავს,
რომელიც სახლმა გამოკეტა პოსტმოდერნულ
შიზოფრენიაში,

თუმცა ხვდება: იძულებულია, ტექსტს
ექსპრესიულობა

არ დაუკარგოს და, პათეტიკური აპოგეის
ტრადიციული კანონებიდან გამომდინარე,
ლექსი ასე დაამთავროს:

„...სუროში, საშიშად მივარდნილ კედლებით
ეს სახლი მაგონებს დაწყევლილ სამარეს:

აქ მკვდრები დაქრიან ზღაპრული რაშებით და
ბედის ეტლებით,
რომელთაც ჰაერი სიკვდილით დაფარეს.

დარბაზში ისმოდა:

დომინო!

დომინო!

გამოჩნდა დ ო მ ო ნ ო“.

შეუძლებლობა

შემიყვარდი და არ ვიცი, რატომ,
ვერც იმას ვხვდები, რატომ არ უნდა
შეყვარებოდი,

და ამიტომაც არა ვართ მარტო
ნებისმიერ დროს ნასვლის მყარი

შესაძლებლობით.
არ ვიცი, არის თუ არა ეს დაძაბული თანყოფნა,
როცა სიყვარულს ეუბნები, პურს ამოვიტან და

მან არ იცის, დაპრუნდები თუ არა, ფაქტი
ერთია, ოთხი წელია ასე ვართ და
პური ყოველთვის თავის დროზე ამოგვაქვს
სახლში.

რატომ არის ქარაფშუტული ჩვენი ცხოვრება?
ეს უფრო ბედთან თამაშია ლოგიკური

აქტივობის რაღაც ფარგლებში.

აქ წასვლაც ისევე განიცდება, როგორც
დაპრუნება,

და ჩვენ არ ვიცით,

იქნებ, ორივე ერთდროულად გავიდეთ და
აღარც დაგბრუნდეთ?!

მით უფრო, ერთხელ უკვე მოხდა

მსგავსი რამ,

გასულს სახლიდან გეგონა, რომ გელოდებოდი
(მეც ხომ იმავეს ვიქირობდი შენზე),
ჩვენ კი კვლავ პურის მაღაზიაში შევხვდით

ერთმანეთს -

მოულოდნელად დავადექით დახლის წინ თავზე,

წასვლის სურვილან სექსი გვქონდა

ევზარ კვიტაიშვილი

ამონაშვილი, ჩვენი, რამინი,
გაასვენესო, გუშინ, მორგიდან.

ვერ შეატოკებს გაყინულ მყესებს,
ვერც ვნახავთ ღარიბულად შემოსილს,
სად დაიმარხა, არ ვიცით ესეც –
ძმისწული ბერავ იერემოსი.

გაგლეჯაზეა გული

უკან რას მობრუნდება –
გაფრენილი გავაზი...
მხერხავს ხორხის ხრიალი
რეზო ოჩიგავასი.

ხსოვნას ოხვრად ეხვევა –
ოი, ოი, ოის ხმა...
მწუხარების ხემ, წელსაც
ხვავრიელად მოისხა,
წელში გაშლა და შვება
გველირსება როისლა?!

„ეფემერას“ დღეები
მახსოვს, დავთქვით, დაწესდა;
თავს ვერასდროს მოვიყრით –
ხუტა ყუფარაძესთან.

მეეჭვება, გათავდეს
ჯაჭვი ტანჯვა-გვემათა,
ჩვენი დიტოც, კიკაძე,
იმათვე მიემატა.

ისევ ქარი წახვეტავს,
ქარისავე მოტანილს;
გახსენებაც არ მინდა,
დავრჩით ისე ცოტანი.

გულდასაცყვეტი

მებზარება, შლეგს, გული,
სხვებს – ხორბალი, მე – ბზე...
საბრალო ვარ, მომცდარი –
სისულელებზე!..

მრავლისმომსწრეს, ყომრალი,
დამეცრება წავლი...
თუნდ ცას გამოვეკერო,
ჭკუას ვერ ვისწავლი.

ვინც მეიმედებოდა,
ყველა დამექსაქსა...
ნახირს ვერ ვეგუები,
გამოვნახო რა გზა?!

ფრიალოდან გასაფრენს,
მკლავს ტყვეობა ზაფრის...
ვინ დამწყევლა, ვერ შევძლო –
შეცვლა ველარაფრის.

ზამთრის ეარში
ჭკუა არ მოგცა გამჩენმა,
არც სხვისი დაიჯერე...
წლები რომ შემოგეცლება,
რაღას აპირებ მერე?!

ოცნება ქარმა წაილო,
ფარფატსაც არ გავს პეპლის...
ნაცარში, ფერფლში ეფლობა –
ოხვრა მომნანიებლის.

ბრალია, თოვლის საბურველს
არხევს თებერვლის ბერვა,
უქმად ჩავლალე, ჩავლილის
დამბრუნებელი ვერ ვარ...
წანწალა თვეა – სხვათათვის,
მზე გაანათებს მწვერვალს.

თავი ვერ მივდე ბალიშზე,
დაწენილი ხარ, ძილო...
მომადგა უცილობელი,
რარიგად ავიცილო?!

მართა ათაულის მიარღვევა

ჭაბუა ამირეჯიბს – ბერ დაგითს

მბორგალი, ნაკატორლალი,
გადურჩი ჭლექსაც, კიბოსაც;
თავადვე ამოითუთხა,
ვინც დაგასტუკა, გიბოზა.

თუ მწუხარება აღზევდა,
ბერნიერებაც გასამდეს!
ლვთისკაცო, ვერც კი გაიგებ,
ისე მიატან ასამდე.

როდის მომხდარა, ქებისგან
დაგსხმოდეს ბრუ, ტარაბუა?!
სულ სხვა შენი კურთხევა,
ხელშემართულო ჭაბუა!
მამა ხარ ექვსი შვილისა,
სამი ამდენის ბაბუა...
არწივს ვერაფერს დააკლებს,
ირგვლივ რაც ყვავი და ბუა!

სხვაგან იმყოფებით

(ასმათ ხუციშვილის მოსაგონარი)

იყავით დამა, შესაფერს
ვერსად ვერ შეხვდით ვალეტს...
არ მჯერა, გაქრით – თქვენ მხოლოდ –
ადგილი შეიცვალეთ.

წინდის თვალივით, დღე დღეზე,
თქვენებრ, ვინ გადააბას?
ციცრის წინწელები, ვერცხლისფერს,
თქვენსას ეყარა კაბას...

თავზე გადაგდის მზის ცეცხლი,
მთვარის მიცურავს ბადრო...
თქვენც ასე ჩაისრიალეთ,
ღმერთქალო, მოსანატრო!

აღარაა კაცი

ბნელ კარიბჭესთან მტერი მივიდა,
გწყევლი, საწუთოვ, ავად მყივარო!..
ვეღარ დარეკავ თელ-ავივიდან,
ვერასდროს მეტყვი, ჯემალი გარო.

ძმაო, ცოცხალი იყავი შარშან,
პირი ჩამურე და ჩამერაზე...
თურმე (ვერარებ და ნალველს ვხარშავ)
უკანასკნელად შემხვდი ვერაზე.

სოფალი გალავანი, მცუსარება

ვახტანგ ამირხანაშვილის გასვენებაზე

საყელის, შეკრულს, ვინ მოუბოშებს,
ან გაცილება ვაჟკაცის გვმართებს;
პირმოკუმული წევს და კუბოში
ძლივას ეტევა ბეჭები ფართე.

ჩამოატარეს ეზო ერთხელაც,
თალარს იმისი ემჩნია გარჯა;
ჩამოკიდული, ვებერთელა
მტევნები ყურძნის მოგავდა მარჯანს.

ცალისობის შამიც დადგა

ნითლად წიფინებს უამი მწიფობის,
მეცემა დაღლილს, ჩრდილი მაღლართა;
გონარეული, შუა ვიპობი,
რად ქნა, ვინც გზები ჩემი დახლართა.

არ შეეშლება ბუნებას ფერი,
სიცხეს ელოდნენ კვლავაც კვირისთვის...
ყანაში უკვე ქვითქვითებს მწყერი,
აგვისტოს მისი მოაქვს გვირისტი.

ნააღრევად გინდდება

ოდას კრამიტი და
ეზოს შეგინის ღობე;
ვწვავ კუდმოკლე ღლეებს,
უფლის ნაწყალობევს.

შევეჩივე წუხილს,
შემეჩვა დაღლა,
შეღამებას, ვიცი,
რა მოწყენაც ახლავს.

გამეცლება, წავა,
რასაც შევეთვისე,
სიბერემ არც მკითხა,
მოჩანჩალდა ისე.

ჩალისფერი ჭარბობს,
გული ამიტირდა...
შემოდგომის წვიმა
წვეთავს კრამიტიდან.

საგადლოდ გაგისენის

არაფერს ცვლის წასვლა შენი,
არც რას ვხედავ საშიშს;
სანახევროდ – მიწაში ხარ,
სანახევროდ – ცაში.

სიგარეტს ვერ გააბოლებ,
არც დაგცდება კვნესა;
რომ იყავი, იმაზედაც
არ ხარ უარესად.

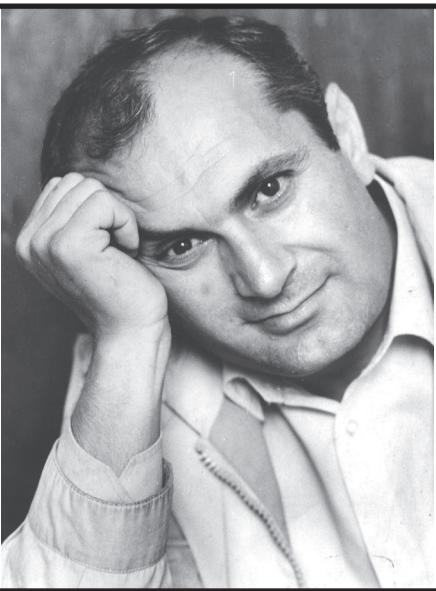
ვეღარავის მიწვდეს შენი
ბოხი ხმა და ზარი...
ის გროშებიც არ გექნება
სათხოვ-საშოვარი.

შესანდობარს, შენსას, მცირეს,
სხვა სუფრაზე სვამენ...
რაღასათვის დაგეცადა,
საცოდავო რამინ!

არრა გინდა, რას დაგაკლებს –
ბოროტება, შური...
ავიშალეთ, სად მეჩხერი
ტყეა წინამურის.

მოისვენა

დატოვა სოფლის მან სიამენი,
დაყარა ჯაჭვი რკინის ბორკილთა.

၃၁၂၁၇ ခေမြန်မာ့၏

ବେଳ ଡାକଖାତ୍ରିକାରୀ

რაღაც ზეციურს, არ ამქვეყნიურს,
თითქოს ჩავნვდი და თითქოს ვერც ჩავნვდი....
მსურს დავუჯერო შენს თვალებს ღვთიურს,
რომ მიმიყვანობ აღტაცებამდის...
არ გაღარიბდე, არ გაღარიბდე...
მარჯნის რიფები ისე მყიფეა...
ამ თოვლს და ყინულს მალე აიღებს
და ალუბლებიც, მგონი, მწიფეა...
მართლაც, არა ღირს უკან ყურება,
უკან რთულია, ვერ დაბრუნდები...
იყო ომებით განადგურება
და საქართველოს ედო ხუნდები...
ახლა სხვა დროა, ვიცი, აისებს
სურთ ჩვენს გულებმიც შემოალწიონ...
გადავუკეტე მე სული ნისლებს
და ფრთები მინდა, რომ ვიარწივო...

სად წავიდა ჩემი მუზა,
სად წავიდა საყვარელი...
ნუთუ, მართლაც სულ სხვა უყვარს,
სულ სხვას ატკბობს მისი ყელი...
ვცდილობ, მაგრამ ჯერ ვერაფრით,
გულიდან ვერ ამოვიღე...
ვეძებ თოფით, ვეძებ სანთლით,
ლამის ჭერი ჩამოვიღე...

ଶାତ୍ରୀ ଓ କୋର୍ଟରେ ଶାତ୍ରୀଙ୍କ ପରିଚୟ

სადაცაა ჩიეშვება
ცეცხლოვანი დისკო ზღვაში...
არ მიმტყუნოს ნეტა ფრთებმა
სიყვარულის ამ თავსხმაში....
შავი ცხენი, შავფლოქვება,
შავ ზღვას შავი მკერდით აპობს...
რა მოხდება, რა მოხდება,
ზღვის ნაპირას დაგინახო...
დაგწვდე, წელი მომაშველო,
ზურგს მიწვავდეს შენი მკერდი...
ჯვარედინად რომ დავსერო,
ზღვის სხეული ვერცხლისებრი...
შენს თეთრ კანზე ცხელი ხელი,
ცხელ თითებით ვასრიალო,
ცას ავხადო სროლით ჭერი
და დედოფლად გალიარო!!!

ପ୍ରକାଶକ

କୁପ୍ରି, ହେମସାଙ୍ଗିତ ଗାନ୍ଧିତ୍ତାଦି ତ୍ରୁଟିକିଲ୍ସ,
ଅଫର୍ଜ ଅଲ୍ପର୍ସି ରମ୍ବ ଆୟୁର୍ହିତ୍ତାଦା...
ମଦିନାରୀଳି ପିରାଶ ନାକ୍ଷତ୍ରେଶ୍ଵର ତ୍ରିରିତ୍ସ,
ନ୍ୟାଲି ମରମତିଶର୍କ୍ୟାଲ ପ୍ଲାନରତ୍ତାନ ଉତ୍ସବା...
ତ୍ର୍ୟିପୁସ ଗାନ୍ଧିନ୍ଦାରୀଙ୍କ ଉକ୍ତବେ ଦାୟଦର ତରତ୍ତାକିଲ୍ୟ
ଦା କିଲ୍-ଲୋକିନ୍ଦିଲିତ ତତ୍ତ୍ଵାଲ୍ୟମଦନ୍ତ୍ରେ ତ୍ରୁତ୍ୟାଦି...
ମିନ୍ଦାଶ ଆକରତାଦା ନାମତରିଶ ଲୋଦିନ୍ବି,
ଗାୟକିତାଲ୍ୟଦା ହିଂଲେବ୍ଦି ଲେଣିବ୍ଦି...
ଶର୍ମିଶ, ତେବରିଥିନ୍ଦିତ୍ତିଶ୍ଚ, ନାଲ୍ବଲିବାନ ମତତାର୍ଗେ
ହିନ୍ଦିତାଲ୍ୟଦା କ୍ଷେତ୍ରନିଃନ୍ଦା ତତ୍ତ୍ଵାଲ୍ୟଦି...
ନିଦିନ୍ଦନ୍ତ କାଳଦେଖି ପିଲ୍ଲ ମଦ୍ଦିମାର୍ଗେ,
ରମ୍ବଗର୍ବିତ ଦାନଗର୍ବାଲ ଶାହଦରିଶ ଶାର୍କିବ୍ଦି...

ჩამოდიოდა, ჩამოდიოდა,
ცოცვით მთებიდან ზამთრის ნისლები...
მყინვარს ჩემსავით გული სტკიოდა
და კლდის ტინებზე ეკვნო სისხლები...

30365

მე შენი კოცნა ისე ვიგრძენი,
როგორც მიწა გრძობს მზის სიმხურვალეს...
იცი, ვიბინევი, როცა მიცქერი,
როცა მიცქერი ასე მწუხარედ...
კი, შემიძლია დაგემშვიდობო,
მაგრამ ხომ ვიცი, რომ გენყინება...
შენ შეგიძლია სულ სხვა იპოვო,
ვინც სამუდამოდ შენი იქნება...
შენს ბალჩაში ვარდი ხარობს,
ჩემს ბალჩაში – იები...
გელალატა, თუნდაც კარგო,
მაინც გაპატიებდი...
არ მატკინო, არ მატკინო
გული, ისეც მკვდარია...
ვიცი, ჩემგან გაცლას ცდილობ,
მაგრამ, არ გიხარია...

ၧၦ, ၧၬ၄

გადმოხეთქა, გადმოხეთქა,
 ამ მკერდიდან ცხელმა ლავამ...
 თუკი ზედ არ შემომხედავ,
 როგორც მოველ, ისე წავალ...
 მე კი, მე კი უნებურად,
 ვერ გაცილებ მაინც თვალებს...
 გიყურებ და გულსა ვწურავ,
 ქრება სისხლი, მონანწკარებს...
 და მოველი კატასტროფებს,
 მანყობს, მანყობს ახლა მსხვევა...
 ყორანივით ვჯიჯგნი სტროფებს...
 შემოდგომის მესმის ხველა...
 ყველა სცოდავს, ყველა სცოდავს,
 შენ მგონი ხარ უცოდველი...
 ვახრჩობ, ვახრჩობ მე შენს ტრფობას,
 ვგუდავ, როგორც შვლის ნუკრს გველი...

ნუ იხუმრებ სიყვარულზე,
თუ მე სადმე ახლოს ვდგავარ..
სხვა რამეზე ისაუპრე,
რასაც ფიქრობ, ნუ დამალავ...
ბოროტია კაცთა მოდგმა,
ლომებს სვამენ გალიაში...
ცის კიდურზე მზე გადმოდგა
და ჩემს სახეს უმზერს წაშლილ...
მიმზერს, მიმზერს და შენს ნაცვლად,
მზეს ვიცი, რომ ვენანები...
ასე ვარდი ბულბულს თაფლავს
და ბულბულიც გალობს გზნებით...
დაიფარე, დაიფარე,
შენი ძუძუ სადეკოლტე...
და თუ მთებში ირმებს კლავენ,
მი შენი, მეროთზი მიწა მოვაკოვა...

ស៊ីអូ

ბედი შეგვყრის, ბედი გაგვყრის,
დღო წაყაყრის ხსოვნას ნამქერს...
ბედთან ხვეწნა-თხოვნა არ ჭრის,
ვერც მოუგებ, ვერც დაასხრებ...
ვუცდი, ვუცდი, მეც ბედს ვუცდი,
არ მსურს გვერდით ჩამიქროლოს...
მომაყაროს, რაც მეკუთვნის...
ჩამითრიოს, ჩამიყოლოს...
ამოხეთქილ ვაზის ყლორტებს,
ცრემლი დასდის ნაკადულად...
ნეტა, იმის ბედი მქონდეს,
შენი ხვავხით ოძირჩულა...

ରୂ ପାଇଁ ପରିବହନ

მინდა მქონდეს, მინდა მქონდეს,
ზღვების ძალა, გველის სისხლი...
ვერ მათობდეს, ვერ მათობდეს,
ბაგე თაფლის, თმები გიშრის...

რა ქარი ქრის შენი მხრიდან,
რა მიზეზი გასჩენია...
ადიდებულ ზღვასთან მინდა,
სადაც სევდა დაგრჩენია...
სადაც ყოველ გაზაფხულზე
იმედების ნერგი ხარობს...
შენ რომ ასე ცივად უმზერ,
და არა გსურს შეიფარო...
ისევ მოვა შემოდგომა,
გააცილებს ზაფხულს ცივად...
მე სულ შენი დარდი მქონდა,
შენ კი, ნეტა, რა გეწყინა...

ნუ განიცემი

(მანანა ელიაშვილს)

ნუ განიცდი, შენ ნურაფერს,
ნუ განიცდი, ნუ განიცდი...
ჩვენ ყველაზე ბოლოს ვამჩნევთ,
მათ, ვინც ჩვენთვის ჩუმად იწვის...
ჩვენ ყველაზე ბოლოს ვამჩნევთ,
შეყვარებულს ჩვენზე თვალებს,
უკვე, როცა ვეღარ ვასწრებთ,
ვეღარაფერს, ვეღარაფერს...
ხელი მომეც, შენს მხარს მინდა
ორი წამით ჩამოვეყრდნო,
შენი სულის სანთლებიდან
შენი ცეცხლი გადმომედო...
ნუ განიცდი, ნუ განიცდი,
ჩემს პოვნას და ჩემს დაკარგვას...
მთვარე ვენებს გადაიხსნის,
ყოველ ღამეს თუ ვერ მნახავს...
ყოველ ღამეს, ყოველ ღამეს,
მთვარის შუქზე მოდი ჩემთან,
რომ ვუმზირო შენს მშვიდ თვალებ
შენი ხელი მქონდეს მკერდთან...

მეც ვუყვარდი, ალბათ, ერთ დროს...

როგორც ნუკრმა, მტაცებლისგან გაქცეულმა,
ჩემს ხმელ ფოთლებს შეაფარე ფრთხილად თავი,
მე კი მუხამ, სიბერისგან წაქცეულმა,
შეგიფარე, ვერაფერი ვერ გითხარი.
შემიყვარდი, ნუკრი იყავ და რა მექნა?
შემორჩენილ ფესვით ნაჟურს განწოვებდი...
იმ წამს მიგხვდი, რომ ცა თავზე ჩამომექუა,
რომ ცისკრისას უეჭველად დამტოვებდი...
ჩაგეძინა, ფესვით ჩუმად მოგეფერე,
შეშინებულს თვალი წამსვე გაგეხილა,
რაღა დარჩა, სიკვდილია ამის მერე,
როგორ მსურდა, ეს, შენთვისაც გამემხილა...
მეც ვუყვარდი, მეც ვუყვარდი, ალბათ, ერთ
დროს,
ტყეში ხეებს ასკვდებოდა მთვრალი ქარი...
და ვკვდებოდი, მე ვკვდებოდი უნუგეშოდ,
შენ ბრძა ტყვია იყავი და ვერ გითხარი...

୨୦୧୯୮୧

ასე მგონია, რომ ვესწრები სამყაროს შექმნას,
რომ ღმერთს ერთ ხმაში უგალობენ სირინოზები...
ვუცქერი მიწას, როგორც გული, როგორა
ფეთქავს,
როგორ ლივლივებს ცის ნათელში ღმერთის
ლოცვები...
ჯერ წყალი გაჩნდა, მერე მიწა, მერე ჰაერი,
ბოლოს კი ცეცხლმა მთელი მიწა ალით დაფარა...
ისიც ვიხილე, როგორ კლავდა აბელს კაენი,
და ვაშლიც ევას გველმა ფრთხილად რომ შეაპარა...
ვიხილე, ღმერთძა ხელის გულზე როგორ

მოფანტა...
და მზის სხივები ყველა მხარეს როგორ მოფანტა...
ვიხილე, მთვარე სიყვარულით მზეს რომ კოცნიდა
და პაემანზე რომ წავიდა მუზა მოცარტთან...
ისიც ვიხილე, ღმერთმა ხელი რომ ჩაიქნია
და ქარიშხლებმა ზეცას როგორ
გადაუფრინეს...
ვნახე, ლაშქრები ომის ველზე როგორ მიჰქრიან,
როგორ გაეკრა ქრისტე ჯვარზე, ვნახე, ვუცქირე...
და ვნახე ისიც, როგორ გაჩნდა დილით აისი,
მერე კი, მგონი, გაზაფხულმა თვალიც
ჩამიკრა...
ჰოდა, მადლობა მოვუხადე ცას სიზმარისთვის
და ფეხაკრეფით გამოვედი ამ სიზმარიდან..

ხორხის ლუის ბორხესი

მაშ, გინდა მიცვალებულ ფრანსისკო რეალზე გიამბო? გავიცანი იყო. თუმცა ჩვენებური არ იყო, უფრო ჩრდილოეთი დაქეტებოდა ხოლმე, გუადალუპეს ტბისა და ბატერიის მიდამოებში. სულ სამჯერ ვნახე, ისიც ერთი ღამის განმავლობაში, მაგრამ ეს ის ღამე იყო, რომელიც არასდროს დამავიწყდება, იმიტომ, რომ იმ ღამეს ლუხანერა თავისი ფეხით მოვიდა და ჩემს რანჩოში დაიძინა, როსენდონ ხუარესმა კი სამუდამოდ დატოვა აროიო. თქვენ, რა თქმა უნდა, მისი სახელი არ გეცოდინებათ, მაგრამ როსენდონ ხუარესი, მეტსახელად „დამრტყმელი“, იმათვანი იყო, ვინც ყველაზე თამამად დააბიჯებდა სანტა-რიტას უბანში. დანის ხმარებით განთქმული, იგი ნიკოლას პარედესი კაცი გახლდათ, პერედესი კი – მორელის ერთ-ერთი კაცთაგანი. როსენდონ კოხტად ჩაცმული გამოჩნდებოდა ხოლმე დუქანში, შავებში გამოწყობილი, ვერცხლისასაკაულებიანი. კაცები და ძალები პატივს სცემდნენ, გოგოებიც; ყველამ იცოდა, რომ მის სინდისზე ორი მკვლელობა იყო. მაღალი, თხელფარფლებიანი ჩამბერგო¹ ეხურა ხოლმე, გაქრინილ ფაფარს რომ უფარავდა. როგორც იტყვიან, ბედი სწყალობდა. უნის ბიჭები გადაფურთხებაშიც კი ვპატავდით. მიუხედავად ამისა, ერთმა ღამემ დაგვანახა, ვინც იყო იგი სინამდვილეში.

ზღაპარს ჰეგავს, მაგრამ იშვიათი ღამის ამბავი დაიწყო კაცებით გაჭედილი ფერადონბლებიანი ფურგონით, რომელიც გაქვავებულტალახიანი ოლროჩოლო შუკებით მოჯაყჯაყებდა აგურის ღუმელებსა და ორმოებს შორის. ორი, შავებში ჩაცმული გიტარებზე უკრავდა და იქაურობას იკლებდა. კოფოზე მჯდომარებლას უქნევდა ძალებს, რომელიც გზაზე ელობებოდნენ შავ ცხენს, შუაში კი პონჩომი² გახვეული კაცი იჯდა. ეს იყო განთქმული კორალერო. კაცი საჩუბრად და მოსაკლავად მოსულიყო. გრილი ღამე იდგა, ნამდვილი ცხონება. ორიც ფურგონის გადახდილ სახურავზე იჯდა.

ამით დაიწყო იმ ღამის ამბები, მაგრამ ეს მერე გავიგეთ. ბიჭები კაი ხნის შეკრებილები ვიყავით ხულიას სალონში, რომელიც თუთიის ფურცლებისგან აგებულ ბარაკს წარმოადგენდა და გაუნას გზასა და მალდონადოს შორის იდგა. ამ შენობას შორიდანვე შენიშნავდით ჩოჩქოლისა და უტიფარი ფარნის გამო, ირგვლივ რომ ანათებდა. ხულია უბრალი ქალი გახლდათ, მაგრამ საქმე ჰქონდა ანუბილი, ასე რომ, არც მუსიკოსები აკლდა, არც კარგი სასმელი, არც გოგოები, რომელიც ცეკვით არ იღებდა. როგორიც უნიკატი არც კი იგერიებდა, სილებით უმასპინძლებოდნენ და ჩალინას ფოჩებს ურტყმადნენ, თითქოს ამასხარავებდნენ. ეგრევე ეტყობოდა, მას როსენდოსთვის ინახავდნენ, რომელიც მთელი ამ დროის განმავლობაში გაუნდრევლად იდგა დარბაზის სილრმეში კედელს მიყრდნობილი და ხმას არ იღებდა, აჩეარებით ქარივდა თავის სიგარეტს, თითქოს გრძნობდა იმის მოახლოებას, რაც ცოტა ხანში ყველამ ცხადად ვისილეთ. კორალერო მუჯლუგუნების კვრით მიუყვანეს, მტკიცე და გასისხლიანებული, ზურგს უკან ბრძო რომ ედგა. ასე სტენით, მასხრობით, ფურცლებით გარშემორტყმული წარდგა როსენდოს ნინაშე.

პექნდა! ძილს დაგაკარგვინებდათ მისი ხილვა.

სასმელი, მილონგა,³ ქალები, როსენდოს დაყვავებით შეგინება, მხარზე რომ დამარტყამდა ხელს ყველას დასანახად, რასაც მეგობრობის გამოვლინებად ვიღებდი – ყველაფერი ეს ჩემთვის ბედნიერება იყო. ცეკვაში ძალიან დამყოლი ქალი შემხვდა, ნინასწარ ხვდებოდა ჩემს მოძრაობებს. ტანგო თავის ნებაზე გვათამაშებდა და გვატრიალებდა, აგვრევდა და ისევ გვაწერი გვეგებდა. ამგვარ გართობაში იყო ხალხი, როცა უეცრად მომეჩვენა, თითქოს მუსიკა გაძლიერდა. მას უერთდებოდა ფურგონით მომავალ მეგიტარეთა ხმები, სულ უფრო რომ ახლოვდებოდა. შემდეგ ნიავმა, რომელმაც ეს ხმები მოიტანა, მიმართულება შეიცვალა და მეც

შეხედა, ხელუკულმა გადაიწმინდა სახე და ასე უთხრა:

– მე ვარ ფრანსისკო რეალი, ჩიდილოეთიდან. მე ის ფრანსისკო რეალი ვარ, კორალეროს რომ ეძახია. ამ საცოდავებს, ხელი რომ ალმართეს ჩემზე, მოვუთმინე, რადგან ერთ კაცს ვეძებ. იქ, ჩვენში, ხმები დადინი, რომელმა თქვენიანმა, მეტსახელად „დამრტყმელმა“, დანის კარგი ხმარება იცის. მინდა შევხვდე, დამიმტკიცოს, რომ არ ვარგვარ და მაჩვენოს, რა არის ნამდვილი ვაჟკაცი.

ესა თქვა და თვალი თვალში გაუყარა. ამჯერად მარჯვენა ხელში დიდი დანა ულაპლაპებდა, რომელიც აქამდე სახელოში ჰქონდა შემალული. ვინც აქამდე უჯიკავებდა, ნელ-ნელა განზე გადგა და ჩამოვარდნილ სიჩუმეში ყველანი იმ

კაცი ვარდისფერი შესახვავიდან

ეძღვნება ენრიკე ამორიმს

ორს ვუცქერდით. უსინათლო მევიოლინებულად მულადსაც კი იქითკენ მიებრუნებინა სახე.

ამ დროს ჩვენ უკან ჩოჩქოლი ატყდა და კარში ექვსი თუ შვიდი კაცი დავინახე, კორალეროსთან ერთად რომ ჩამოსულიყენენ. ყველაზე მოხუცი, სოფლური გარეგნობის, გარუჯული, ჭალარაულვაშიანი დანინაურდა და ამდენი ქალისა და კაშკაშა შუქის დანახვაზე ერთ აღგილას გახვედა, შემდეგ პატივისცემის ნიშნა ქუდი მოიხადა. დანარჩენები შორიდან იყურებოდნენ ჩასარევად გამზადებული, თუკი უპატიოსნოსნო ნიშნა ქუდი მოიხადა. დანარჩენები შორიდან იყურებოდნენ ჩასარევად გამზადებული, თუკი უპატიოსნოსნო თამაში წავიდოდა.

რას აკეთებდა ამასობაში როსენდო, რომელსაც აქამდე ფეხებით არ გაუთლავს და არ გაუგდია ეს თავხედი? ისევ გაჩუმებული და თვალებდახერილი იდგა. სიგარეტი გადააფურთხოთა, ან, შეიძლება, გაუვარდა. ბოლოს, როგორც იქნა, შეძლო რამდენიმე სიტყვის თქმა, მაგრამ ისე ძლივს ლულულულებდა, ვინც დარბაზის მეორე ბოლოში ვიდექით, ვერაფერი გავიგონეთ. ფრანსისკო რეალმა კვლავ გამოიწვია იგი და მან ისევ იუარა. მაშინ უცხომოსულთაგან ყველაზე ყმან-ვილმა დაუსტვინა. ლუხანერამ მას სიძულვილით შეხედა, მუჯლუგუნებით გაიკაფა გზა მეურმებისა და მეძავების ბრძოში, თავის კაცთან მივიდა, ხელი უბეში ჩაუყო, გაშიშვლებული დანა ამოულო, ხელში მიაჩერა და უთხრა:

– როსენდო, მგონი, ეს გჭირდება.

ჭერის სიმაღლეზე მოგრძო სარკმელი იყო, რომელიც დელეს დაპულებდა. როსენდომ დანა ორი ხელით გამოართვა და ისე დააცქერდა, თითქოს პირველად ხედავსო. უეცრად უკან გადაიხარა და პირდაპირ სარკმელში მოისროლა იგი, რომელიც მთელი დარბაზით თავიდან ბოლომდე ერთისტესავით გაატარეს. სცემდნენ, უსტვენებული, აფურთხებული და გადამდებარებული გამოისახოს და მარჯვენა და ასე უთხრა:

– ფრანსის შემდეგ გავიფიქრე, არა-მეტე, რაც უფრო მივარდნილ უბანში ცხოვრობ, მით მეტად გმართებს, იყო ლამაზი. ნაგავიო? მილონგა გრიალებდა სახლებში და ქარს მაღავრულობით ვიყარდო. რა უნდა გამოსულიყო ამ ნაგვიდან, თუ არა ჩვენ – მყირალები და ყოყორჩები, მაგრამ რბილები და უკარგისები ვინებს დასასჯელად. შემდეგ გავიფიქრე, არა-მეტე, რაც უფრო მივარდნილ უბანში ცხოვრობ, მით მეტად გმართებს, იყო ლამაზი. ნაგავიო? მილონგა გრიალებდა სახლებში და ქარს მაღავრულობით ვიყარდო. რა უნდა გამოსულიყო ამ ნაგვიდან, თუ არა ჩვენ – მყირალები და ყოყორჩები, მაგრამ რბილები და უკარგისები ვინებს დასასჯელად. შემდეგ გავიფიქრე, არა-მეტე, რაც უფრო მივარდნილ უბანში ცხოვრობ, მით მეტად გმართებს, იყო ლამაზი. ნაგავიო? მილონგა გრიალებდა სახლებში და ქარს მაღავრულობით ვიყარდო. რა უნდა გამოსულიყო ამ ნაგვიდან, თუ არა ჩვენ – მყირალები და ყოყორჩები, მაგრამ რბილები და უკარგისები ვინებს დასასჯელად. შემდეგ გავიფიქრე, არა-მეტე, რაც უფრო მივარდნილ უბანში ცხოვრობ, მით მეტად გმართებს, იყო ლამაზი. ნაგავიო? მილონგა გრიალებდა სახლებში და ქარს მაღავრულობით ვიყარდო. რა უნდა გამოსულიყო ამ ნაგვიდან, თუ არა ჩვენ – მყირალები და ყოყორჩები, მაგრამ რბილები და უკარგისები ვინებს დასასჯელად. შემდეგ გავიფიქრე, არა-მეტე, რაც უფრო მივარდნილ უბანში ცხოვრობ, მით მეტად გმართებს, იყო ლამაზი. ნაგავიო? მილონგა გრიალებდა სახლებში და ქარს მაღავრულობით ვიყარდო. რა უნდა გამოსულიყო ამ ნაგვიდან, თუ არა ჩვენ – მყირალები და ყოყორჩები, მაგრამ რბილები და უკარგისები ვინებს დასასჯელად. შემდეგ გავიფიქრე, არა-მეტე, რაც უფრო მივარდნილ უბანში ცხოვრობ, მით მეტად გმართებს, იყო ლამაზი. ნაგავიო? მილონგა გრიალებდა სახლებში და ქარს მაღავრულობით ვიყარდო. რა უნდა გამოსულიყო ამ ნაგვიდან, თუ არა ჩვენ – მყირალები და ყოყორჩები, მაგრამ რბილები და უკარგისები ვინებს დასასჯელად. შემდეგ გავიფიქრე, არა-მეტე, რაც უფრო მივარდნილ უბანში ცხოვრობ, მით

